

**UCHWAŁA NR XI/91/16
RADY POWIATU W PLESZEWIE**

z dnia 22 stycznia 2016 r.

**w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata
2016 – 2020**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 – 5, 17, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015r. poz 1445 ze zm.) oraz art. 16b i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r. poz. 163 ze zm.) **Rada Powiatu w Pleszewie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

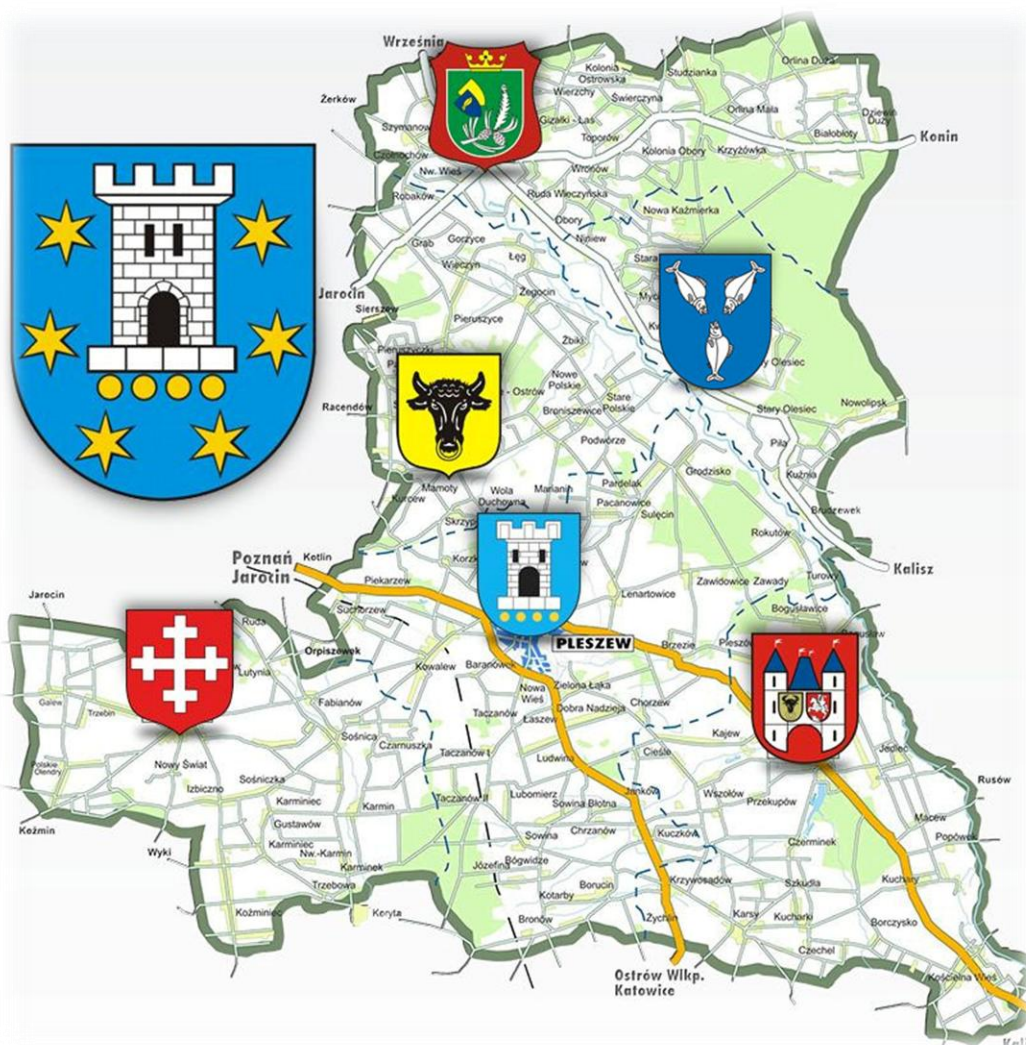
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Pleszewie i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu w Pleszewie

Mirosław Kuberka

z dnia 22 stycznia 2016 roku

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
2.	Metodologia prac nad Strategią.....	5
3.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 a inne strategiczne dokumenty	5
3.1.	Polityki unijne oraz ogólnopolskie.....	5
3.2.	Polityki regionalne.....	7
3.3.	Polityki wewnętrzne	9
3.4.	Programy w Powiecie Pleszewskim	10
4.	Diagnoza społeczno – demograficzna powiatu pleszewskiego	11
4.1.	Uwarunkowania demograficzne w powiecie.....	11
4.2.	Sytuacja gospodarcza w powiecie.....	12
4.3.	Sytuacja na lokalnym rynku pracy	14
4.4.	Infrastruktura społeczna w powiecie.....	22
4.5.	Bezpieczeństwo.....	27
4.6.	Pomoc społeczna w powiecie.....	30
4.7.	Kadra pomocy społecznej	32
4.8.	Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w powiecie	33
4.8.1.	Bezrobocie	34
4.8.2.	Ubóstwo	35
4.8.3.	Niepełnosprawność	37
4.8.4.	Długotrwała lub ciężka choroba.....	40
4.8.5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	41
4.8.6.	Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	43
4.9.	Podsumowanie	47
5.	Analiza SWOT	49
5.1.	System wsparcia rodziny.....	50
5.2.	Rynek pracy	51
5.3.	Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba	52

6.	Prognozowanie. Misja i cele Strategii. Identyfikacja obszarów strategicznych	52
6.1.	Misja i wizja.....	52
6.2.	Identyfikacja obszarów strategicznych	53
7.	Cele strategiczne, cele operacyjne i zadania Strategii.....	56
7.1.	Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem	56
7.2.	Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	57
7.3.	Integracja osób z niepełnosprawnościami.....	58
7.4.	Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i schorowanych – profilaktyka.....	59
7.5.	Rozwój i aktywizacja potencjału społecznego na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego.....	59
7.6.	Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego	60
8.	Ewaluacja Strategii	60
8.1.	Cel strategiczny I Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem	61
8.2.	Cel strategiczny II Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	63
8.3.	Cel strategiczny III Integracja osób z niepełnosprawnościami.....	64
8.4.	Cel strategiczny IV Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i schorowanych – profilaktyka	65
8.5.	Cel strategiczny V Rozwój i aktywizacja potencjału społecznego na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego	66
8.6.	Cel strategiczny VI Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego	67
9.	Zakończenie	67
10.	Bibliografia	68

1. Wstęp

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać. Wykorzystywane są przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Kolejną bardzo ważną kwestią jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin). Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Opracowany dokument ma za zadanie w znaczącym stopniu wspomóc praktyczne rozwiązania, które pozytywnie wpłyną na wzmocnienie oraz wsparcie społeczności lokalnej na drodze do osiągnięcia pełnej samodzielności w życiu społecznym. Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, we współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie bilansu korzystnych i niekorzystnych cech społecznych powiatu i na ich podstawie identyfikacja barier i przeszkód oraz opracowanie dokumentu, dzięki któremu możliwe będzie sprawne i racjonalne organizowanie działań, zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych w powiecie pleszewskim, między innymi poprzez wprowadzenie programów służących realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawą strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących w regionie zasobów potencjału i korzyści płynących z jego uwarunkowań i położenia. Dokument ukazuje stan obecny, osiągnięcia zrealizowane przez wszystkie jednostki zajmujące się problematyką społeczną w powiecie w poprzednich latach, a także możliwości w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i kierunki zamierzonych działań tychże jednostek.

2. Metodologia prac nad Strategią

Prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 przebiegały w następujących etapach:

I. Diagnoza

Podczas prac nad tym etapem została określona rzeczywista kondycja powiatu w odniesieniu do konkretnych obszarów problemowych. Analizowano dane dotyczące sytuacji na rynku pracy, infrastruktury społecznej, wysokości świadczeń oraz głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Taka obszerna analiza pozwala na powiązanie proponowanych działań zawartych w Strategii z faktycznymi potrzebami mieszkańców powiatu pleszewskiego. Na tym etapie nieodzownym elementem okazała się analiza dokumentów strategicznych na różnych poziomach.

II. Prognozowanie

Na tym etapie została określona misja oraz wizja, czyli kierunki działań, których wynikiem są pożądane zmiany. Wynikiem prac podczas tego etapu było zidentyfikowanie głównych celów strategicznych.

III. Programowanie

Ten etap prac zaowocował rozpisaniem strategii na szczegółowe priorytety i formy realizacji zawierające już konkretne typy zadań, które należy podjąć, aby zrealizować założone cele.

IV. Wdrażanie

Aby wdrożyć Strategię należy dokonać podziału zadań określonym instytucjom oraz opracować wskaźniki umożliwiające monitorowanie procesu wdrażania.

V. Działania

Podczas tego etapu zaprojektowano konkretne działania dostosowane do potrzeb i możliwości mieszkańców powiatu pleszewskiego.

3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego 2016 – 2020 a inne strategiczne dokumenty

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 jest dokumentem, który uwzględnia także inne strategiczne plany działania. Należy jednak pamiętać, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 jest dokumentem odpowiadającym na realne potrzeby społeczności lokalnej.

3.1. Polityki unijne oraz ogólnopolskie

„Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” - to długookresowy program rozwoju społeczno-

gospodarczego Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Został zatwierdzony w 2010 roku. Strategia ma 3 priorytety:

- I. Inteligentny wzrost - wspierający rozwój gospodarki opartej na wiedzy, innowacjach i nowych technologiach.
- II. Trwały wzrost - wspierający rozwój niskoemisyjnej, konkurencyjnej gospodarki, wykorzystującej w bardziej efektywny sposób zasoby Wspólnoty.
- III. Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu - wspierający rozwój gospodarki nastawionej na jak najwyższy poziom zatrudnienia oraz zapewniający spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną Unii Europejskiej.

Dla Strategii kluczowe są priorytety związane z zatrudnieniem oraz walką z ubóstwem i wykluczeniem. Ich właśnie dotyczą dwie inicjatywy przewodnie, które wiążą się z założeniami Strategii:

A. Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia:

- osoby prywatne – wspieranie ich w zdobywaniu nowych kwalifikacji, dostosowywaniu się do stale ewoluującego rynku pracy i pomyślnym przechodzeniu na inną ścieżkę kariery
- społeczności – modernizacja rynków pracy, po to by podnieść poziom zatrudnienia, zmniejszyć stopę bezrobocia, zwiększyć wydajność pracowników i zapewnić trwałość europejskich modeli społecznych

B. Europejski program walki z ubóstwem

- zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej
- zagwarantowanie przestrzegania praw podstawowych osób ubogich i wykluczonych społecznie, zapewnienie im godnych warunków oraz umożliwienie im aktywnego udziału w życiu społeczeństwa
- zmobilizowanie sił, aby wspomóc integrację takich osób ze społecznościami, w których żyją, a także ułatwić im zdobycie kwalifikacji i znalezienie pracy oraz uzyskanie dostępu do świadczeń społecznych

Najważniejszym narzędziem realizacji na poziomie państw członkowskich unijnej strategii gospodarczej „Europa 2020” jest Krajowy Program Reform.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 zgodnie z założeniami systemu zarządzania rozwojem kraju jest najważniejszym dokumentem w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 roku oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych. Strategia Rozwoju Kraju 2020 wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów, zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę życia ludności. Wskazane zostały trzy główne obszary strategiczne, wokół których koncentrować się będą cele realizacyjne i działania rozwojowe:

- I. Sprawne i efektywne państwo.
- II. Konkurencyjna gospodarka.
- III. Spójność społeczna i gospodarcza.

Wśród dziewięciu zintegrowanych strategii wpisanych w Strategię Rozwoju Kraju przede wszystkim jedna wiąże się z kwestią rozwiązywania problemów społecznych na poziomie powiatu. Jest to Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Jej głównym celem pozostaje rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych, w tym szczególnie istotny w analizowanej sytuacji pozostaje cel „poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Dokument ten określa cele i priorytety rozwoju Polski w wymiarze terytorialnym, zasady i instrumenty polityki regionalnej, nową rolę regionów w ramach polityki regionalnej oraz zarys mechanizmu koordynacji działań podejmowanych przez poszczególne resorty.

Cel strategiczny SRK do 2020 jest: efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Rozwinięciem celu strategicznego są trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

- I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- II. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych,
- III. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Wyzwania związane ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych lokują się przede wszystkim w dwóch z nich: efektywne stymulowanie rozwoju kapitału społecznego oraz podwyższenie zdolności instytucjonalnej do zarządzania rozwojem na poziomie krajowym i regionalnym.

Ponadto można wyróżnić szereg ogólnopolskich programów:

1. Program Operacyjny Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym 2014-2020
2. Program Wspierający Powrót Osób Bezdomnych do Społeczności
3. Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"
4. Program „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi"
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020
6. Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017
7. Program Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu.

3.2. Polityki regionalne

Zaktualizowana Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. **WIELKOPOLSKA 2020** stanowi ona zmodyfikowaną wersję dokumentu przyjętego w 2005 roku, zmienioną w wyniku przyjęcia nowych dokumentów strategicznych oraz planistycznych na poziomie krajowym, unijnym oraz konieczności uwzględnienia zadań wynikających z kolejnej perspektywy finansowej UE 2014 - 2020. Strategia stanowi użyteczny i skuteczny instrument realizacji polityki

wewnątrz-regionalnej przy uwzględnieniu polityk krajowych i europejskich. Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągania celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym.

Strategia zawiera 9 celów strategicznych rozpisanych na cele operacyjne:

- I. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu
- II. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
- III. Lepsze zarządzanie energią
- IV. Zwiększanie konkurencyjności powiatu pleszewskiego i innych ośrodków wzrostu w województwie
- V. Zwiększenie spójności województwa
- VI. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
- VII. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
- VIII. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
- IX. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem

Istotne dla Strategii są następujące cele strategiczne i operacyjne: Cel strategiczny V: Zwiększenie spójności województw. Cele operacyjne: aktywizacja obszarów o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych, zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych. Cel strategiczny VI: Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu. Cele operacyjne: rozwój gospodarki społecznej, rozwój „srebrnego sektora” gospodarki. Cel strategiczny VII: Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia. Cele operacyjne: poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji. Cel strategiczny VIII: Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa. Cele operacyjne: wzmacnianie aktywności zawodowej, poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym, poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej, wzmocnienie włączenia społecznego, wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej, kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu, budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny, ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego, poprawa warunków mieszkaniowych, promocja zdrowego stylu życia.

Strategia Polityki Społecznej dla województwa wielkopolskiego do 2020 roku zawiera 5 priorytetów strategicznych rozpisanych na cele operacyjne i zadania adresowane do dzieci i młodzieży, seniorów, osób z ograniczeniami sprawności, osób z wysokiego ryzyka socjalnego.

Priorytety strategiczne to:

- I. Wielkopolska równych szans i możliwości
- II. Zdrowi Wielkopolanie
- III. Bezpieczna Wielkopolska
- IV. Wielkopolska obywatelska
- V. Samorząd województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą, konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej

Szczególnie istotny jest priorytet V Samorząd województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą, konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej, który zawiera pakiet programowy do

wykorzystania w powiatach i gminach. Wybrane wytyczne pakietu zostaną uwzględnione w Strategii rozwiązywania problemów społecznych powiatu pleszewskiego.

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2010 - 2020 to dokument opisujący założenia i sposób realizacji wielkopolskiej polityki innowacyjnej. Samorząd Województwa Wielkopolskiego dostrzega swoją rolę jako lidera i koordynatora działań z zakresu podnoszenia innowacyjności i konkurencyjności regionu. Strategia zawiera programy strategiczne, które rozpisane są na cele główne i operacyjne. Programy strategiczne to:

- I. Innowacyjny Urząd
- II. Partnerstwa dla innowacyjności
- III. Innowacyjne przedsiębiorstwa
- IV. Skuteczne instytucje otoczenia biznesu
- V. Edukacja dla innowacji
- VI. Współpraca nauki z gospodarką
- VII. Proinnowacyjny samorząd lokalny

Istotne dla Strategii są następujące programy: VI: Program strategiczny: Edukacja dla innowacji Cel główny: Podniesienie świadomości i motywacji do tworzenia i wdrażania innowacji społecznych w regionie VII. Program strategiczny: Proinnowacyjny samorząd lokalny Cel główny: Zwiększenie aktywności samorządów lokalnych w zakresie tworzenia kultury innowacyjności na obszarze swojego działania.

3.3. Polityki wewnętrzne

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie pleszewskim na lata 2006 – 2015 przedstawia cele i działania, które powinny rozstrzygać o tworzeniu, funkcjonowaniu i rozwoju podmiotów mających wpływ na rozwiązanie problemów społecznych na terenie powiatu pleszewskiego. Koncentruje się ona na następujących problemach społecznych: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawność, uzależnienie, starość, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie. Strategia zawiera poniższe kierunki działań wybranych problemów społecznych zawierających cele operacyjne:

- I. Pomoc osobom i rodzinom ubogim
- II. Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych bezrobociem
- III. Kierunki działań lokalnego systemu wsparcia dla dzieci i rodzin
- IV. Kierunki działań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych
- V. Kierunki działań w zakresie likwidowania skutków alkoholizmu i narkomanii
- VI. Kierunki działań w zakresie niwelowania zjawiska przemocy
- VII. Kierunki działań w zakresie wsparcia osób starszych.

W Strategii rozwiązania problemów społecznych powiatu pleszewskiego na lata 2006 – 2015 cele oraz zadania traktowane są jako baza programowa dla nowej Strategii, która wymaga uzupełnień i modyfikacji uwzględniających zmiany polityk społecznych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i regionalnym.

Strategia Rozwoju Powiatu Pleszewskiego 2014+ jest już czwartym z kolei dokumentem związanym z planowaniem rozwoju powiatu, przyjętym od momentu jego powołania w roku 1999. Zmieniające się uwarunkowania społeczno – gospodarcze w kraju oraz wkroczenie w nowy okres planowania budżetowego Unii Europejskiej stały się dla samorządu powiatowego znaczącym impulsem do podjęcia w roku 2006 prac nad stworzeniem kolejnego, nowego dokumentu planistycznego - *Strategii Rozwoju Powiatu Pleszewskiego na lata 2007-2015*. Założenia tego dokumentu z dużym powodzeniem realizowano do końca 2014 roku, jednakże w związku z nowym zdefiniowaniem kierunków polityki rozwoju oraz otwarciem nowej perspektywy finansowej, pojawiła się potrzeba zapewnienia spójności celów rozwojowych Powiatu Pleszewskiego z celami strategicznymi województwa wielkopolskiego, kraju, jak również Unii Europejskiej w jej nowej perspektywie finansowej obejmującej lata 2014-2020. Rozwój powiatu pleszewskiego ma być osiągnięty przez realizację poniższych celów strategicznych:

- Cel strategiczny 1 Poprawa stanu infrastruktury technicznej i środowiska naturalnego
- Cel strategiczny 2 Dostosowanie stanu infrastruktury społecznej do oczekiwań mieszkańców Powiatu:
 - Cel operacyjny 2.5. Rozwój pieczy zastępczej i innych form pomocy społecznej
 - Cel operacyjny 2.6. Weryfikacja form świadczenia instytucjonalnej pomocy społecznej
 - Cel operacyjny 2.7. Poprawa funkcjonowania osób starszych
 - Cel operacyjny 2.8. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych
 - Cel operacyjny 2.9. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- Cel strategiczny 3 Poprawa sytuacji finansowej Powiatu i wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowych

3.4. Programy w Powiecie Pleszewskim

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pleszewskim na lata 2015 - 2017 służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie pleszewskim oraz jest podstawą do pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konkursów ofert dotyczących realizacji rządowych programów w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania programu mogą ulegać zmianom i uzupełnieniom. Celem głównym programu jest zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem. Cele szczegółowe:

1. Doskonalenie systemu opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej
2. Rozwijanie współpracy z rodziną naturalną
3. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie pleszewskim.

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 - 2015 przedstawia poczynione i przyjęte rozwiązania w ramach szeroko rozbudowanego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych w powiecie pleszewskim, by następnie uwidocznić potrzebę realizacji kolejnych zadań. Przedstawione zadania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych harmonizują

wszystkie działania samorządu powiatowego, samorządów gminnych, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i innych podmiotów zmierzające do osiągnięcia najwyższej jakości powiatowego systemu wsparcia tych osób.

Głównym celem programu jest ograniczenie i likwidacja skutków niepełnosprawności oraz zwiększenie samodzielności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Cele operacyjne zostały wyróżnione jako:

- kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
- wczesne zapoczątkowanie procesu rehabilitacyjnego i wieloprofilowe usprawnianie osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie samodzielności i niezależności ekonomicznej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie warunków do swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych,
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępności do pełnej oferty rehabilitacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej i turystycznej,
- podnoszenie profesjonalizmu i fachowości kadry istniejącego systemu wsparcia,
- zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2011 – 2015 zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie pleszewskim. Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.
2. Zapewnienie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Rozwijanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w powiecie pleszewskim.

4. Diagnoza społeczno – demograficzna powiatu pleszewskiego

4.1. Uwarunkowania demograficzne w powiecie

Powiat pleszewski liczy 63,3 tys. mieszkańców (z czego 49,63% stanowią mężczyźni a 50,37% kobiety) zamieszkałych na obszarze 713 km², na 1 km² przypada 89 mieszkańców. Liczba ta utrzymuje się na stałym poziomie od 2010 roku¹. Wskaźnik urbanizacji w powiecie pleszewskim

¹ Urząd Statystyczny w Poznaniu, Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2014.

wynosi 28,6%, co oznacza, że 71,4% ludności tego obszaru mieszka na wsi². Zarówno pod względem obszaru, jak i zaludnienia zajmuje 22 miejsce wśród 31 powiatów Województwa Wielkopolskiego. Powiat obejmuje Miasto i Gminę Pleszew, Miasto i Gminę Dobrzyca, Miasto i Gminę Chocz oraz gminy: Czermin, Gizalki, Gołuchów. Graniczy z powiatami: jarocińskim, kaliskim, krotoszyńskim, konińskim, ostrowskim, wrzesińskim, słupeckim. Powiat położony jest w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego na Wysoczyźnie Kaliskiej, która swą nieurozmaiconą rzeźbę terenu zawdzięcza działaniu lądolodu skandynawskiego w ostatnim zlodowaceniu, a jego ciekawą pozostałością są dość liczne głązy narzutowe, z których największy znajduje się w lesie k. Gołuchowa.

Główną rzeką przepływającą przez Powiat jest rzeka Prosna, której dolina rozgranicza Wysoczyznę Leszczyńską i bardziej wyniesioną Wysoczyznę Kaliską. Inne mniejsze rzeki jak: Patoka, Ner, Ciemna, Giszka stanowią jej dopływy. Jedynie południowo-zachodnią część Powiatu przecina Lutynia, będąca lewym dopływem Warty.

Zalesienie powiatu pleszewskiego wynosi 19%, ale w północnej jego części sięga nawet 40% powierzchni użytkowej. Na południowy wschód od doliny Prosny, w Kotlinie Pyzderskiej, na jałowych i wydmowych piaskach terasy środkowej występują bory sosnowe. Lasy pozostałej części Powiatu zgrupowały się głównie na południe od Taczanowa oraz wzdłuż lewego brzegu Prosny. Oprócz sosny występuje tutaj świerk, dąb, olsza, jesion, grab i inne drzewa liściaste. Najciekawszym pod względem florystycznym jest las położony na południe od Taczanowa, w którym można spotkać szereg roślin chronionych: kosaciec syberyjski, lilia złotogłów, rosiczka okrągłolistna, wawrzynek wilczełyko itp. Krajobraz uzupełniają parki dworskie, z których najpiękniejsze znajdują się w Gołuchowie i Dobrzycy.

Ogółem na terenie Powiatu znajdują się 73 pomniki przyrody. Z ważniejszych zwierząt łownych występujących w lasach Powiatu należy wymienić: jelenie, sarny, dziki, kuropatwy, lisy, borsuki, kuny, bażanty i zające. W podmokłych drzewostanach i na torfowiskach w lasach występuje żmija zygzakowata, a w lasach k. Gołuchowa kraska - ptak objęty ochroną gatunkową.

4.2. Sytuacja gospodarcza w powiecie

Wskaźniki ekonomiczne – gospodarcze osiągane w Wielkopolsce są wyższe niż średnie krajowe z uwagi na fakt, że Wielkopolska zaliczana jest do najsilniejszych gospodarczo regionów w Polsce. W 2012 roku Wielkopolska uplasowała się na trzecim miejscu zaraz za województwem mazowieckim i śląskim z 9,5% udziałem w tworzeniu produktu krajowego brutto. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 44 567 zł. Ten z kolei wynik uplasował województwo wielkopolskie na 3 miejscu w kraju zaraz za mazowieckim i dolnośląskim.³

W powiecie pleszewskim w 2013 roku liczba nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarki narodowej wyniosła 486 i stanowiła 137% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów w województwie.⁴ W 2013 roku liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 1 392 to o 85 więcej w porównaniu

² Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

³ Raport GUS Produkt Krajowy Brutto Rachunki Regionalne w 2012 roku.

⁴ Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

z 2010 rokiem. W porównaniu w województwie liczba ta wynosiła 1 803.⁵ W latach 2011 – 2013 wzrasta liczba nowo zarejestrowanych podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego i w 2013 roku wyniosła 12, przy czym w Wielkopolsce w 2013 roku zarejestrowanych było 2 302 takich podmiotów.⁶ W powiecie pleszewskim systematycznie rośnie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto i w 2013 roku wyniosło 3 079,05 zł, natomiast dla województwa wielkopolskiego osiągnęło ono wartość 3 515,31 zł.⁷

W Wielkopolsce jak i w całym kraju w ostatnich latach bardzo intensywnie rozwija się ekonomia społeczna. Samo pojęcie ekonomii społecznej jest bardzo szerokie. Aby je dobrze zrozumieć, warto opisać instytucje stanowiące „rdzeń” tego środowiska – tzw. przedsiębiorstwa społeczne. Najbardziej popularną i często stosowaną definicją jest ta sformułowana przez pracowników europejskiej sieci badawczej EMES (European Research Network). Według niej za przedsiębiorstwo społeczne uznaje się działalność o celach głównie społecznych, której zyski w założeniu są reinwestowane w te cele lub we wspólnotę, a nie w celu maksymalizacji zysku lub zwiększeniu dochodu udziałowców czy też właścicieli. EMES określa kryteria społeczne i ekonomiczne, którymi powinny charakteryzować się inicjatywy wpisujące się w ekonomię społeczną.

Kryteria ekonomiczne:

- prowadzenie w sposób względnie ciągły, regularny działalności w oparciu o instrumenty ekonomiczne;
- niezależność, suwerenność instytucji w stosunku do instytucji publicznych;
- ponoszenie ryzyka ekonomicznego;
- istnienie choćby nielicznego płatnego personelu.

Kryteria społeczne:

- wyraźna orientacja na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia;
- oddolny, obywatelski charakter inicjatywy;
- specyficzny, możliwie demokratyczny system zarządzania;
- możliwie wspólnotowy charakter działania;
- ograniczona dystrybucja zysków.⁸

W Wielkopolsce w 2014 roku działało 250 podmiotów ekonomii społecznej:⁹

- 9 zakładów aktywności zawodowej,
- 80 warsztatów terapii zajęciowej,
- 74 spółdzielnie socjalne,
- 16 centrów integracji społecznej,
- 19 klubów integracji społecznej,
- 2 spółki społeczne,
- 24 stowarzyszenia prowadzące działalność gospodarczą
- 26 fundacji prowadzących działalność gospodarczą.

⁵ Urząd Statystyczny w Poznaniu, Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2014.

⁶ Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

⁷ Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

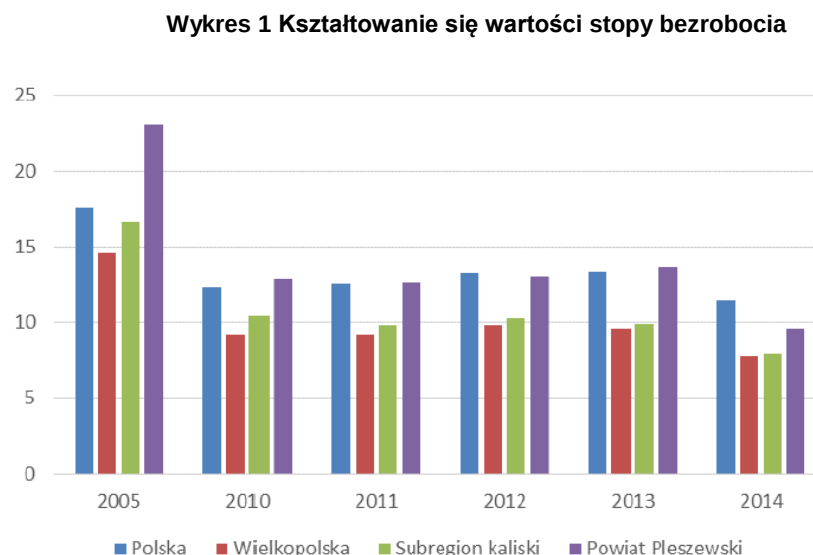
⁸ <http://www.ekonomiaspoleczna.pl>

⁹ Baza podmiotów ekonomii społecznej opracowana przez ROPS w Poznaniu.

Na terenie powiatu pleszewskiego w 2014 funkcjonowało 8 podmiotów ekonomii społecznej, w tym 3 warsztaty terapii zajęciowej, 4 spółdzielnie socjalne, 1 klub integracji społecznej.

4.3. Sytuacja na lokalnym rynku pracy

Ogółem na koniec grudnia 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie było zarejestrowanych 2 349 osób bezrobotnych, z czego 57,5% stanowiły kobiety. Bezrobotni zarejestrowani na terenie powiatu pleszewskiego stanowili 2,4% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie wielkopolskim (144 832 osoby). Stopa bezrobocia na koniec roku 2014 wyniosła w powiecie pleszewskim 9,6% i podobnie jak w latach wcześniejszych była wyższa od tej dla subregionu kaliskiego (7,9%) i województwa wielkopolskiego – 7,8%. Wykres nr 1 Kształtowanie się wartości stopy bezrobocia w powiecie pleszewskim na tle subregionu kaliskiego, województwa wielkopolskiego i Polski (lata 2005, 2010-2014, wg stanu na dzień 31.12.)

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Największy odsetek wśród bezrobotnych powiatu pleszewskiego stanowią mieszkańcy Miasta i Gminy Pleszew – 51,2% ogółu bezrobotnych. Tabela nr 2 Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2005, 2010-2014 (stan na 31.12.)

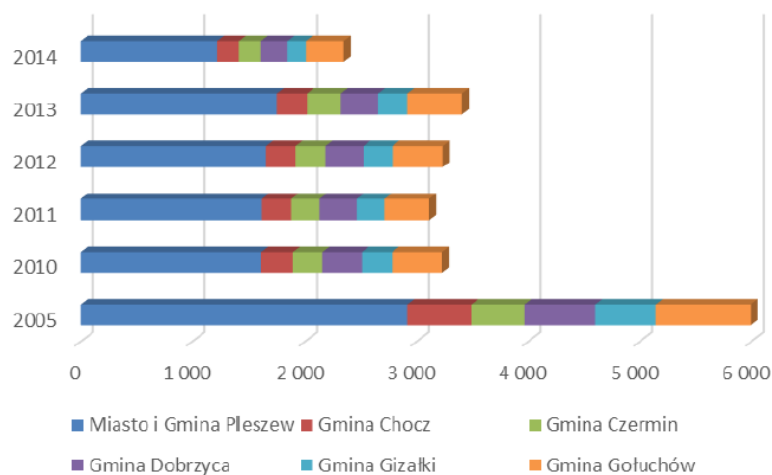
Tabela 1: Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego

	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat pleszewski ogółem	5 996	3 225	3 113	3 231	3 46	2 349
Miasto i Gmina Pleszew	2 917	1 609	1 614	1 651	1 745	1 222
Gmina Chocz	573	284	264	264	273	187
Gmina Czermin	476	263	253	286	305	197
Gmina Dobrzyca	637	354	333	341	332	240
Gmina Gizalki	540	270	247	259	261	162
Gmina Gołuchów	853	445	402	448	490	341

źródło: Biuletyn Informacyjny WUP w Poznaniu

Największy spadek osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2005-2014 odnotowano w Gminie Chocz. Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie tej gminy zmniejszyła się w roku 2014 o 67% w stosunku do roku 2005. Wykres nr 2 Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2005, 2010 – 2014 (wg stanu na dzień 31.12.)

Wykres 2: Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego

źródło: Biuletyn Informacyjny WUP w Poznaniu

Strukturę bezrobocia w powiecie pleszewskim w omawianym okresie przedstawia tabela zamieszczona poniżej. Tabela nr 2 Struktura osób bezrobotnych w powiecie pleszewskim w latach 2005, 2010-2014

Tabela 2: Struktura osób bezrobotnych w powiecie pleszewskim

Bezrobotni	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	5 966	3 225	3 113	3 231	3 406	2 349
z prawem do zasiłku	1 144	587	440	537	418	316
zamieszkali na wsi	4 265	2 314	2 217	2 323	2 454	1 564
osoby do 12 m-cy od ukończenia nauki	329	316	330	285	298	178
do 25 roku życia	1 711	955	922	877	918	572
długotrwale bezrobotni	3 990	1 350	1 438	1 426	1 616	1 204
powyżej 50 roku życia	645	482	437	454	500	409
bez kwalifikacji zawodowych	1 390	734	696	679	759	534
niepełnosprawni	132	184	181	178	148	130

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie

Za ograniczanie zjawiska bezrobocia w powiecie pleszewskim odpowiada Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie, dla którego w omawianym okresie priorytetowymi formami walki z bezrobociem były: pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe oraz wzmocnienie mobilności zawodowej i terytorialnej bezrobotnych. Do walki z bezrobociem Powiatowy Urząd Pracy wykorzystywał instrumenty takie jak:

- szkolenia pod potrzeby rynku pracy,
- organizacja staży,
- udzielanie jednorazowych dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej,
- refundacja wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanych bezrobotnych, którzy ukończyli 50 rok życia,
- roboty publiczne dla osób po 50 roku życia,
- prace interwencyjne,

- zwrot kosztów przejazdu lub zakwaterowania przy podjęciu pracy poza terenem powiatu pleszewskiego.

Ponadto Urząd realizował programy doradcze dla ludzi młodych oraz motywacyjne dla osób po studiach.

Projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie miały ogromne znaczenie dla walki z bezrobociem na terenie powiatu pleszewskiego. Istotne znaczenie w aktywnej walce z bezrobociem miało również dostosowanie się Powiatowego Urzędu Pracy do stale zmieniających się warunków, oczekiwań i wyzwań lokalnego rynku pracy. Fakt ten spowodował, że bezrobotni chętnie uczestniczyli z przedsięwzięciach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

W latach 2010 – 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie pozyskał ogółem **51 728 tys. zł**, w tym:

- na projekt systemowy „Lepsza praca”, realizowany w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - **9 106 tys. zł**,
- na projekty konkursowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) - **8 446 tys. zł**.

W projekcie „Lepsza praca” udział brały osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie, w tym przede wszystkim osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz.149). Osoby te skierowano na szkolenia, staże, wypłacone zostały również jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W projekcie udział wzięło łącznie 1 265 osób bezrobotnych - mieszkańców powiatu pleszewskiego.

W roku 2012, jako jedyny w południowej Wielkopolsce, Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie podpisał umowę na realizację projektu „Mikroprzedsiębiorca”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Projekt realizowano w latach 2012 – 2013. W ramach projektu udzielono wsparcia w formie szkoleń 150 osobom bezrobotnym zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, część z nich otrzymała jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Wartość projektu: **2 111 tys. zł**.

W latach 2012 - 2014 realizowano z kolei projekt „Bez barier”(również z dofinansowaniem ze środków PO KL). W projekcie tym wsparcie uzyskało 165 niepełnosprawnych osób bezrobotnych. Osoby te objęto pośrednictwem pracy, doradztwem zawodowym oraz skierowano na szkolenia, a 100 osób na staże. Wartość projektu: **1 266 tys. zł**. Projekt realizowano w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.

Realizowano również projekty:

- w latach 2013 -2014 - projekt „**Aktywni Młodzi Duchem**” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VI Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.1 PO KL. W projekcie o wartości 2 302 tys. zł udział wzięło 140 osób bezrobotnych w wieku 50+. Osoby te skorzystały z takich form wsparcia jak szkolenia, staże czy roboty publiczne,
- w latach 2013 – 2015 - projekt „**Własny biznes**” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VI Działanie 6.2 PO KL. Z pomocy oferowanej przez PUP w Pleszewie w ramach tego projektu (szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności

gospodarczej) skorzystało 170 osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wartość projektu: **2 766 tys. zł**

W latach 2010-2014 Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie, oprócz środków z Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskał również środki z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Łącznie pozyskano z tego źródła finansowania walki z bezrobociem **21 454 tys. zł**. Ze środków tych skorzystało 2 199 osób, które wzięły udział w następujących formach wsparcia: staże, szkolenia, roboty publiczne, prace interwencyjne, refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, zwroty kosztów zakwaterowania lub przejazdu do pracy poza miejscem zamieszkania, prace społecznie użyteczne, studia podyplomowe, bony stażowe, dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, bony szkoleniowe.

Wdrażano również nowe instrumenty rynku pracy, wprowadzone nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 149), która weszła w życie z dniem 27 maja 2014 roku, to jest:

- dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia - świadczenie, które Urząd Pracy może na podstawie zawartej umowy przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy. Pracodawca otrzymuje dofinansowanie do wynagrodzenia skierowanej przez PUP osoby przez okres 12 miesięcy w kwocie 800 zł i jest zobowiązany ją zatrudnić na okres wskazany umową, objęty dofinansowaniem wynagrodzenia oraz i dalej na 6 miesięcy na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu. Przy pomocy tego instrumentu pracę znalazło 19 osób bezrobotnych;
- bony stażowe - forma wsparcia dla osób do 30 roku życia. Starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu na umowę o pracę przez okres kolejnych 6 miesięcy. W roku 2014 pracę podjęło na podstawie tego instrumentu 120 osób
- bony szkoleniowe dla osób po 30 roku życia. Bon stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenie kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Bon może otrzymać osoba bezrobotna, która uprawdopodobniła podjęcie zatrudnienia po zakończonym szkoleniu. Wartość bonu to 100% przeciętnego wynagrodzenia.

W roku 2014 z bonu szkoleniowego skorzystało 21 osób. Środki na ich realizację powyższych form aktywizacji osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie pozyskał z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Przywołana wcześniej ustawa wprowadziła również nowy instrument dotyczący rozwoju zasobów ludzkich tzw. Krajowy Fundusz Szkoleniowy. Celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pow. 45 roku życia z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Podstawowym przeznaczeniem środków KFS jest dofinansowanie na wniosek pracodawcy kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w firmie, ale także dofinansowanie ustawiczne samego pracodawcy. O dofinansowanie kosztów kształcenia mogą ubiegać się wszyscy pracodawcy, tj. jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne, jeżeli zatrudniają co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę.

Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie przeznacza środki KFS na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składa się określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia, kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, egzaminy uniemożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, badania lekarskie i psychologiczne. Starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie ww. kosztów w wysokości 80%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Pozostałe 20% ww. kosztów stanowi wkład pracodawcy i w związku z tym koszt ten nie może być poniesiony przez pracowników korzystających z tego kształcenia. W przypadku mikroprzedsiębiorstw starosta może przyznać środki z KFS w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

W roku 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkował kwotę 662 tys. zł.

Szczegółową informację na temat wysokości pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie środków na realizację różnych form wsparcia osób bezrobotnych w podjęciu pracy oraz liczby osób, które skorzystały z tego wsparcia w latach 2010 -2014 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 3: Wysokość pozyskanych środków na łagodzenie skutków bezrobocia

Rodzaj wsparcia	2010			2011			2012			2013				2014		
	Kwota	I. os.	Kwota	I. os.	Kwota	I. os.	Środki FP		Projekty konk.		Środki FP		Projekty konk			
							Kwota	I. os.	Kwota	I. os.	Kwota	I. os.	Kwota	I. os.		
Roboty publiczne	614	88	402	62	288	30	0	0	533	50	0	0	522	50		
Stáže	3 729	582	2 207	298	2 224	413	2 141	326	614	100	2 393	274	392	66		
Przygotowanie zawodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Prace interwencyjne	176	44	98	18	37	7	11	2	0	0	0	0	0	0		
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	3 574	244	298	15	2 928	159	814	47	0	0	3 470	174	0	0		
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	3 418,80	202	201	11	3 454,60	199	898	52	1 157	59	2 455	123	1 290	65		
Zwrot kosztów zakwaterowania i przejazdu do pracy poza miejscem zamieszkania	170	133	217	120	185	110	231	174	0	0	399	203	0	0		
Prace społecznie użyteczne	96	122	49	83	46	73	64	82	0	0	0	0	0	0		
Studia podyplomowe	40	7	44	14	93	15	48	8	0	0	98	20	0	0		

Stypendium za okres nauki	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkolenia	1 709	393	933	175	1 662	529	1 182	285	612	296	1 026	279	311	181					
Bon stażowy							0	0	0	0	371	121	0	0					
Dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia							0	0	0	0	49	19	0	0					
Bon szkoleniowy							0	0	0	0	96	21	0	0					
Składka na ubezpieczenie (spółdzielnia)							0	0	0	0	16	5	0	0					
KRUS							0	0	0	0	0	1	0	0					
Razem aktywne formy wsparcia:	13 527	1 816	4 448	796	10 918	1 535	5 479	976	2 915	505	10 373	1 240	2 516	362					

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie

4.4. Infrastruktura społeczna w powiecie

Infrastruktura społeczna służy zaspokojeniu potrzeb społecznych i kulturalnych. W jej skład wchodzi różnego rodzaju placówki oświatowe (np. przedszkola, szkoły) oraz instytucje należące do służby zdrowia (np. ośrodki zdrowia, szpitale) i zapewniające dostęp do szeroko rozumianej kultury (muzea, biblioteki). W 2013 roku w powiecie pleszewskim zostało oddanych 159 mieszkań do użytkowania¹⁰, co w przeliczeniu na 10 000 ludności daje 25 mieszkań (w województwie liczba ta wyniosła 39).¹¹ Natomiast na 1 000 zawartych małżeństw liczba ta wynosi 456.¹² Powiat pleszewski dysponuje 82 lokalami socjalnymi przy czym złożonych na nie zostało 11 wniosków.¹³

W 2014 roku na terenie powiatu pleszewskiego działały 2 żłobki warto zaznaczyć, że w 2014 roku nie było sytuacji, w której odmówiono przyznania miejsca w żłobku.¹⁴

W powiecie pleszewskim funkcjonuje 21 punktów przedszkolnych. Z kolei, do 30 szkół podstawowych (z czego 1 to szkoła specjalna) w roku szkolnym 2013 / 2014 uczęszczało 3 912 uczniów (w tym 63 w szkole specjalnej). W powiecie pleszewskim funkcjonuje także 16 gimnazjów (z czego 1 to szkoła specjalna) do których uczęszcza 2 176 uczniów (w tym 56 w szkole specjalnej) i 5 szkół ponadgimnazjalnych: Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 / Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 / Zespół Szkół Usługowo – Gospodarczych, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego / Zespół Szkół Przyrodniczo - Politechnicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego, Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica w Pleszewie, Zespół Szkół Specjalnych / Zespół Placówek Specjalnych do których uczęszcza 2 226 uczniów. W 2012 roku na mocy uchwały Rady Powiatu w Pleszewie powstało Gimnazjum Dwujęzyczne w Pleszewie. Uchwałą Rady Powiatu w Pleszewie założono zespół o nazwie: „Liceum i Gimnazjum im. Stanisława Staszica w Pleszewie”, w skład którego wchodzi: I Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica i Gimnazjum Dwujęzyczne im. Stanisława Staszica. Do Gimnazjum Dwujęzycznego im. Stanisława Staszica uczęszczało 94 uczniów.

Państwową jednostką wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności zagrożonej wykluczeniem społecznym jest Centrum Kształcenia i Wychowania OHP. Kształcąca się młodzież korzysta z bezpłatnego całonocnego wyżywienia, zakwaterowania w internacie, podręczników i przyborów szkolnych. Ponadto w ramach zawieranych umów o pracę w celu odbycia praktycznej nauki zawodu oraz przysposobienia do pracy na każdym etapie kształcenia wypłacane jest wynagrodzenie ok. 100,00 zł brutto (oprócz klasy I gimnazjum). Młodzież osiągająca dobre wyniki w nauce ma możliwość w ramach realizacji międzynarodowych wymian młodzieży we współpracy z organizacjami zagranicznymi wziąć udział w stażach zagranicznych wyjeżdżając do Włoch, Francji, Niemiec, Irlandii, Hiszpanii. W szczególnie trudnej sytuacji uczniowie mogą liczyć też na dodatkową pomoc socjalną.

W powiecie pleszewskim funkcjonuje dodatkowo 13 bibliotek publicznych i 7 domów kultury.

¹⁰ Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

¹¹ Urząd Statystyczny w Poznaniu, Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2014.

¹² Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny.

¹³ Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2013 rok.

¹⁴ Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2014 rok.

Do zasobu instytucjonalnego pomocy społecznej na terenie powiatu pleszewskiego należą:

a) 3 domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie przeznaczony jest dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz dla przewlekłe psychicznie chorych. Posiada 240 miejsc – 148 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz 92 miejsca dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku w Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie przebywało łącznie 239 osób z czego 147 w domu pomocy społecznej dla przewlekłe somatycznie chorych oraz 92 w domu pomocy społecznej dla przewlekłe psychicznie chorych.
- Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie przeznaczony jest dla kobiet przewlekłe psychicznie chorych. Posiada 101 miejsc. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku w Domu Pomocy Społecznej w Fabianowie przebywało łącznie 101 osób.
- Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach przeznaczony jest dla chłopców niepełnosprawnych intelektualnie. Posiada 56 miejsc. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku w Domu Pomocy Społecznej w Broniszewicach przebywało łącznie 56 osób. Dom prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr św. Dominika.

b) 4 ośrodki wsparcia

- Ośrodek Wsparcia w Pleszewie placówką dziennego pobytu prowadzącą działalność opiekuńczą, wychowawczą i rehabilitacyjną dla osób w różnym stopniu upośledzenia umysłowego oraz dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Celem nadrzędnym ośrodka jest realizacja usług zawartych w ustawie o pomocy społecznej poprzez zapewnienie opieki, rehabilitacji społecznej, medycznej i zawodowej uczestnikom bez konieczności oderwania ich od rodzin i naturalnego środowiska. Łącznie Ośrodek posiada 60 miejsc w placówce dziennego pobytu i 5 miejsc całodobowego pobytu w filii Ośrodka przy ulicy Osiedlowej 1. Z usług placówki łącznie korzysta 65 podopiecznych. Ośrodek znajduje się w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie prowadzony na zlecenie Gminy przez Stowarzyszenie „Zrozumieć i Pomóc”, którego głównym celem jest usprawnienie fizyczne oraz psychiczne uczestników, usamodzielnienie ich funkcjonowania na co dzień w środowisku rodzinnym i lokalnym. Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy obejmuje wsparcie dla 35 osób przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Czerminie znajduje się w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerminie przeznaczony jest dla 25 osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Fabianowie funkcjonujący samodzielnie jako zadanie Gminy przeznaczony jest dla 26 osób przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

c) 3 warsztaty terapii zajęciowej

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Klaudiusz” dla 30 uczestników,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizałkach prowadzony przez Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” dla 25 uczestników,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach prowadzony przez Stowarzyszenie „Mieszkańcom Gminy Gołuchów” dla 20 uczestników.

d) 1 ośrodek interwencji kryzysowej

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie realizuje zadania dotyczące wspierania osób i rodzin będących w stanie kryzysu – doświadczających przemocy w rodzinie, konfliktów około rozwodowych i w ogóle konfliktów rodzinnych oraz uzależnień. Pomoc, o której wyżej mowa udzielana jest w następujących formach: pomoc interwenta w OIK, interwencja w miejscu zamieszkania ofiar przemocy, pomoc psychologiczna, pomoc prawna, pomoc w znalezieniu schronienia, realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej

e) placówki wsparcia dziennego

- Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich - całodzienne zagospodarowanie czasu wolnego dla mieszkańców, zwłaszcza dla osób nieaktywnych zawodowo, wymagających wsparcia, pomocy oraz zagrożonych marginalizacją społeczną (możliwość korzystania z obiadów od poniedziałku do piątku). Promowanie działań służących aktywizacji społecznej, zwłaszcza wolontariatu oraz współpracy między organizacjami pozarządowymi. Integracja międzypokoleniowa. Udostępnianie pomieszczeń na działalność statutową organizacji pozarządowej oraz grupom nieformalnym

f) 1 świetlica socjoterapeutyczna

- Świetlica socjoterapeutyczna w Choczu przeznaczona dla 15 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu.

g) 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze

- Dom Dziecka w Pleszewie – placówka typu socjalizacyjnego dla 30 wychowanków.
- Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny w Pleszewie – placówka typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków.
- Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie – placówka typu interwencyjnego dla 14 wychowanków.
- Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach – placówka typu rodzinnego dla 9 wychowanków.

h) jednostki specjalistycznego poradnictwa prowadzone przez inne jednostki organizacyjne

- Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin Dysfunkcyjnych prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu.
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pleszewie, której celem jest: udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno - pedagogicznej i logopedycznej, udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno - pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży

- Zespół Placówek Specjalnych w Pleszewie w skład Zespołu Placówek Specjalnych wchodzi: Szkoła Podstawowa Specjalna, Gimnazjum Specjalne, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna, Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Marszewie.

Opieka zdrowotna na terenie powiatu pleszewskiego realizowana jest przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz prywatne praktyki lekarskie i pielęgniarskie.

Lecznictwo stacjonarne na terenie powiatu pleszewskiego zapewnia Pleszewskie Centrum Medyczne sp. z o.o., które świadczy usługi w następujących zakresach:

1. Hospitalizacji według oddziałów szpitalnych:

- oddział kardiologiczny,
- oddział wewnętrzny z pododdziałem nefrologicznym, reumatologicznym, gastrologicznym i angiologicznym,
- oddział chirurgiczny z pododdziałem urologicznym i pododdziałem chirurgii onkologicznej,
- oddział ortopedii i traumatologii narządu ruchu,
- oddział położniczo – ginekologiczny,
- oddział noworodkowy,
- oddział dziecięcy z pododdziałem wczesnego usprawniania dzieci ze schorzeniami neurologicznymi,
- oddział anestezjologii i intensywnej terapii,
- oddział onkologiczny z pododdziałem hematologicznym,
- oddział rehabilitacji dziennej,
- oddział rehabilitacji ogólnoustrojowej z pododdziałem rehabilitacji neurologicznej,
- pododdział rehabilitacji kardiologicznej w oddziale kardiologicznym.

2. Zespół Opieki Paliatywno-Hospicyjnej obejmujący:

- oddział medycyny paliatywnej,
- poradnię medycyny paliatywnej,
- zespół wyjazdowy medycyny paliatywnej (opieka domowa).

3. Zespół poradni specjalistycznych świadczący usługi według specjalizacji:

- chirurgia ogólna,
- diabetologiczna,
- ikulistyczna
- chirurgia dziecięca,
- ortopedyczna,
- reumatologiczna,
- urologiczna,
- gastroenterologiczna,
- rehabilitacyjna,
- leczenia bólu,
- onkologiczna,

- zdrowia psychicznego,
 - psychologiczna,
 - odwykowa,
 - medycyny pracy,
 - chemioterapeutyczna,
 - kardiologiczna,
 - logopedyczna,
 - hematologiczna,
 - proktologiczna,
 - neurologiczna,
 - chirurgii onkologicznej,
 - kardiochirurgiczna.
4. Dział Opieki Doraźnej w zakresie którego działu:
- Szpitalny oddział ratunkowy,
 - Zespół specjalistyczny R,
 - Zespół podstawowy W,
5. Zespół Pielęgniarskiej Opieki Długoterminowej (opieka domowa)
6. Zakład Opiekuńczo - Leczniczy
7. Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej
8. Ośrodki badań diagnostycznych:
- Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej
 - Zakład Diagnostyki Obrazowej
 - pracownia USG,
 - pracownia tomografii komputerowej,
 - pracownia rezonansu magnetycznego,
 - pracownia rentgenodiagnostyki ogólnej,
 - pracownia mammograficzna
 - Pracownia Hemodynamiki i angiografii
 - Pracownia Elektrofizjologii
 - Zakład Fizykoterapii i leczniczego usprawniania
 - Pracownia endoskopowa
 - Pracownia prób obciążeniowych i ECHO
 - Pracownia kontroli stymulatorów
9. Pozostałe zakresy działalności:
- zespół transportu sanitarnego,
 - blok operacyjny,
 - apteka,
 - sterylizatornia.

Podstawowym źródłem finansowania działalności PCM Sp. z o.o. w Pleszewie jest kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Opiekę zdrowotną na terenie powiatu pleszewskiego poza pleszewskim szpitalem zapewnia mieszkańcom powiatu 31 przychodni, w tym 20 na terenie miast (Pleszew, Dobrzyca, Chocz – stan na dzień 31 grudnia 2014 roku).

Na koniec roku 2014 na terenie powiatu pleszewskiego działały 22 apteki (w tym 15 na terenie Miasta i Gminy Pleszew) oraz dwa punkty apteczne (w miejscowościach Kościelna Wieś i Taczanów).

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonuje również Centrum Rehabilitacji Rolników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Jedlcu. Jest to ośrodek położonym na pięknym nizinnym terenie o powierzchni 2,74 ha w otoczeniu malowniczych, czystych lasów, z dala od ośrodków przemysłowych. Centrum Rehabilitacji Rolników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Jedlcu świadczy usługi specjalistyczne w zakresie leczenia chorób narządu ruchu, choroby reumatyczne, wady postawy, układu nerwowego i innych chorób współistniejących. Przeprowadzane są także usprawnienia powypadkowe i po leczeniu szpitalnym. Dzięki posiadanej specjalistycznej aparaturze i wykwalifikowanemu personelowi medycznemu świadczone są usługi medyczne zmierzające do poprawy stanu zdrowia pacjentów na najwyższym poziomie. Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu świadczy usługi rehabilitacyjne: osobom uprawnionym do świadczeń KRUS - turnusy rehabilitacyjne, wszystkim osobom korzystającym z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego (NFZ): poradnia rehabilitacyjna, fizjoterapia ambulatoryjna, rehabilitacja ogólnoustrojowa w ośrodku dziennym.¹⁵ Ponadto w Pleszewskim Centrum Medycznym funkcjonuje oddział rehabilitacji oraz dzienna rehabilitacja odbywająca się w: Gizakach, Czerminie, Prokopowie i Pleszewie.

4.5. Bezpieczeństwo

Zadania z zakresu bezpieczeństwa, takie jak zapewnienie: porządku publicznego, bezpieczeństwo obywateli, ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa, zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia, zdrowia ludzi oraz środowiska, a także obronność. Na szczeblu powiatu zadania te realizowane są przez:

- powiatową administrację zespoloną: Starostwo Powiatowe (w tym Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego), Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- administrację niezespoloną: Komenda Powiatowa Policji, Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Kaliszu,
- jednostki organizacyjne powiatu i inne instytucje: Pleszewskie Centrum Medyczne, Zarząd Dróg Powiatowych, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- inne podmioty i organizacje m. in. OSP, WOPR oraz komisje i zespoły doradcze (Komisja Bezpieczeństwa i Porządku, Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego).
- Straż Miejska w Pleszewie realizuje zadania związane z utrzymaniem porządku publicznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom. W porównaniu do Policji, dysponuje ograniczonymi

¹⁵ <http://www.jedlec.pl>

uprawnieniami, z tego też powodu ściśle współpracuje z przedstawicielami Policji w sytuacjach związanych z bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzkiego. Realizując swoje działania wynikające z charakteru służby, współdziała z różnymi innymi organizacjami, w szczególności z jednostkami ratownictwa medycznego.

- Straż gminna w Gołuchowie jest umundurowaną formacją, utworzoną w celu wykonywania wynikających z ustaw i przepisów prawa miejscowego zadań w zakresie ochrony porządku publicznego. Straż spełnia służebną rolę wobec społeczności lokalnej, wykonując swoje zadania z poszanowaniem godności i praw obywateli. Terenem działania Straży jest teren Gminy Gołuchów.

Zadania Starosty z zakresu zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, bezpieczeństwa publicznego oraz obronności realizuje Biuro Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Starostwa Powiatowego w Pleszewie, w strukturze którego funkcjonuje Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, które współdziała z innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi w zakresie zarządzania kryzysowego oraz zapewnia całodobowy przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Na terenie powiatu pleszewskiego działa zintegrowany system wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania - System Ostrzegania i Alarmowania (SOA).

W celu realizacji zadań z zakresu zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu działa Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Na czas pokoju w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, w tym w razie wystąpienia działań terrorystycznych lub innych szczególnych zdarzeń, a także na czas wojny w Starostwie Powiatowym w Pleszewie zostało utworzone Główne Stanowisko Kierowania Starosty Pleszewskiego, w skład którego wchodzi m.in. następujące elementy organizacyjne:

- Stały Dyżur, którego głównym zadaniem jest zapewnienie ciągłości przekazywania decyzji organów uprawnionych do uruchamiania realizacji zadań ujętych w Planie Operacyjnym Funkcjonowania Powiatu;
- Grupa Operacyjna, która realizuje zadania operacyjne, organizuje współdziałanie komórek organizacyjnych Starostwa, służb, inspekcji i staży oraz jednostek podległych i nadzorowanych przez Starostę;
- Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania, który jest jednostką organizacyjną systemu wykrywania i alarmowania stworzoną jako formacja obrony cywilnej o wyższym stopniu gotowości do działania, której podstawowym zadaniem jest zbieranie i opracowywanie danych o skażeniach, napromienieniu, zakażeniach, uderzeniach bronią masowego rażenia i innych nadzwyczajnych zagrożeniach.

Szeroko pojętym ratownictwem zajmują się podmioty wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Wśród służb ratownictwa i ochrony ludności pierwszoplanową rolę pełni Państwowa Straż Pożarna (PSP), będąca zawodową formacją powołaną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy na poziomie powiatu koordynuje Komendant Powiatowy PSP, w jego skład wchodzi również ochotnicze straże pożarne w: Kowalewie, Pleszewie, Dobrzycy, Chocz, Gołuchowie, Gizałkach, Wierzachach, Czerminie i Broniszewicach. Komenda Powiatowa PSP w Pleszewie odgrywa kluczową rolę w zakresie rozpoznawania i zwalczania zagrożeń miejscowych oraz w organizowaniu i prowadzeniu akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych. Na bazie Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej pleszewskiej Komendy Straży Pożarnej, w celu udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w czasie walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi sytuacjami, w 2009 roku utworzono Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Medycznego.

W sytuacjach kryzysowych ważną rolę w zakresie pomocy medycznej odgrywa system Państwowego Ratownictwa Medycznego. System ten jest organizowany w województwie przez Wojewodę Wielkopolskiego. Obecnie w powiecie stacjonują dwa zespoły ratownictwa medycznego (ZRM): jeden podstawowy i jeden specjalistyczny. Zespoły te są dysponowane przez dyspozytora z Dyspozytorni w Kaliszu. Jednostką systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na terenie powiatu, poza zespołami ratownictwa medycznego, jest Szpitalny Oddział Ratunkowy Pleszewskiego Centrum Medycznego. Jest on wyposażony w specjalistyczne pojazdy oraz sprzęt specjalistyczny, m.in. defibrylatory, respiratory, pulsoksymetry, EKG, pompy infuzyjne.

Umundurowaną i uzbrojoną formacją przeznaczoną do ochrony obywateli oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja. Jednostką organizacyjną Policji na terenie powiatu jest Komenda Powiatowa Policji. Samorząd powiatu pleszewskiego widząc potrzebę zapewnienia, umacniania i rozwoju systemu bezpieczeństwa systematycznie wspomaga funkcjonujące na terenie powiatu służby, inspekcje i straże w rozwijaniu swojej bazy. Na przestrzeni lat 2000 - 2014 przeznaczono na ten cel znaczne środki finansowe. Komenda Powiatowa PSP została dofinansowana kwotą 956 144 zł, natomiast Komenda Powiatowa Policji kwotą 345 881 zł.

4.6. Pomoc społeczna w powiecie

W 2014 roku świadczeń pomocy społecznej udzielono 5 474 mieszkańcom, co stanowiło 8,65% ludności powiatu pleszewskiego. W 2014 roku świadczeniobiorcy w powiecie pleszewskim stanowili 1,92% świadczeniobiorców w województwie wielkopolskim. 53,48% świadczeniobiorców w powiecie pleszewskim pobierało świadczenie pieniężne.

Tabela 4 Świadczenia w pomocy społecznej

Lp.	Gmina	Typ Gminy	Liczba świadczeniobiorców								
			Ogółem			Świadczenia pieniężne			Świadczenia niepieniężne		
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	635	574	620	269	280	337	366	294	283
2.	Czermin	wiejska	367	393	329	136	124	108	267	302	233
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	822	820	724	322	356	233	523	609	668
4.	Gizałki	wiejska	377	474	480	132	214	106	270	260	374
5.	Gołuchów	wiejska	507	630	610	261	294	328	311	341	330
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	1540	1554	1510	657	885	829	1138	673	677
Łącznie dla OPS:			4248	4445	4273	1777	2153	1941	2875	2479	2565
PCPR:			-	1105	1201	-	882	985	-	223	216
OPS + PCPR:			4248	5550	5474	1777	3035	2926	2875	2702	2781

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego oraz sprawozdanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie

W powiecie pleszewskim odsetek świadczeniobiorców świadczeń pieniężnych ze wszystkich osób, którym decyzją przyznano świadczenie w latach 2013 – 2014 utrzymywał się na stałym poziomie ponad 53,45%, dla województwa wskaźnik ten osiągnął wartość 31%. Gminy, w których ponad 50% świadczeniobiorców otrzymywało świadczenia pieniężne to: Chocz, Gołuchów i Pleszew.

Tabela 5 Odsetek świadczeniobiorców świadczeń pieniężnych w liczbie wszystkich świadczeniobiorców

Lp.	Gmina	Typ Gminy	Odsetek świadczeniobiorców świadczeń pieniężnych we wszystkich świadczeniobiorcach		
			2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	42,36%	48,78%	54,35%
2.	Czermin	wiejska	37,06%	31,55%	32,83%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	39,17%	43,41%	32,18%
4.	Gizałki	wiejska	35,01%	45,15%	22,08%
5.	Gołuchów	wiejska	51,48%	46,67%	53,77%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	42,66%	56,95%	54,90%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Stosunkowo nowym narzędziem pracy z klientem zgłaszającym się po wsparcie jest kontrakt socjalny. Kontrakt sam w sobie jest bardzo ważnym narzędziem pracy, które ma pracownik socjalny w swoim ręku, działa na zasadzie zawarcia pisemnej umowy między stronami, określającą uprawnienia i zobowiązania stron podejmowanych w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Gmina, która wyróżnia się pod względem liczby podpisanych kontraktów w 2014 roku to Gołuchów.

Tabela 6 Liczba kontraktów socjalnych zawartych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ Gminy	Liczba kontraktów socjalnych zawartych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2011 - 2013		
			2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	7	6	12
2.	Czermin	wiejska	0	0	0
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	18	18	1
4.	Gizałki	wiejska	0	0	0
5.	Gołuchów	wiejska	94	40	37
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	41	36	21
Łącznie dla powiatu:			160	100	71

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Środki finansowe wydatkowane w obszarze polityki społecznej w 2014 roku w znacznej części znajdują się w budżetach jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W 2014 roku w budżecie PCPR znajdowało się niemal 22% kwoty wydatkowanej w zakresie wybranych zadań w obszarach pomocy społecznej i polityki społecznej. Ze sprawozdania Ocena Zasobów Pomocy

Spółecznej województwa wielkopolskiego za rok 2014 wynika, że na realizację wybranych działań w zakresie pomocy społecznej i polityki społecznej kwota wydatkowana wyniosła 2 331 989 720 zł.

Największe kwoty na realizację zadań własnych i zleconych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej powiatu pleszewskiego zostały wydatkowane w kategoriach:

- domy pomocy społecznej - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 57,52%,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 11,52%,
- rodziny zastępcze - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 10,38%,
- ośrodki wsparcia - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 8,20%,
- zespoły orzekania o niepełnosprawności - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 1,32%,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 0,98%,
- rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 0,90%,
- specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowe - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 0,87%,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - środki powiatu (własne i zewnętrzne) – 0,19%,

4.7. Kadra pomocy społecznej

Kadrę pomocy społecznej na terenie powiatu pleszewskiego tworzy 533 pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Na terenie powiatu pleszewskiego zatrudnionych jest 51 pracowników socjalnych. W 6 ośrodkach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie każdej z gmin pracuje ich 37, a 4 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 11 z nich, żaden z pracowników socjalnych nie posiada specjalizacji II stopnia, natomiast 5 pracowników socjalnych posiada specjalizację organizacji pomocy społecznej.

Art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej określa, że na jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy ma przypadać nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Wymogu tego zapisu nie spełniła żadna gmina w powiecie pleszewskim. Średnia ilość środowisk przypadająca na jednego pracownika socjalnego w powiecie pleszewskim wynosi 119. 4 ośrodki pomocy społecznej zatrudniają pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców.

Tabela 7 Liczba pracowników socjalnych przypadających na liczbę rodzin objętych pracą socjalną

Lp.	Gmina	Typ Gminy	Liczba pracowników socjalnych / Liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną)
1.	Chocz	miejsko - wiejska	0,03
2.	Czermin	wiejska	0,02
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	0,04
4.	Gizałki	wiejska	-
5.	Gołuchów	wiejska	0,05
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	0,12

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

4.8. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w powiecie

W tej części diagnozy zaprezentowane oraz poddane analizie zostaną statystyki dotyczące problemów społecznych opracowane na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, występujących w powiecie pleszewskim. W Wielkopolsce w 2014 roku głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia były¹⁶:

- ubóstwo (52 957 rodzin),
- bezrobocie (45 083 rodzin),
- długotrwała lub ciężka choroba (39 735 rodzin),
- niepełnosprawność (34 707 rodzin).

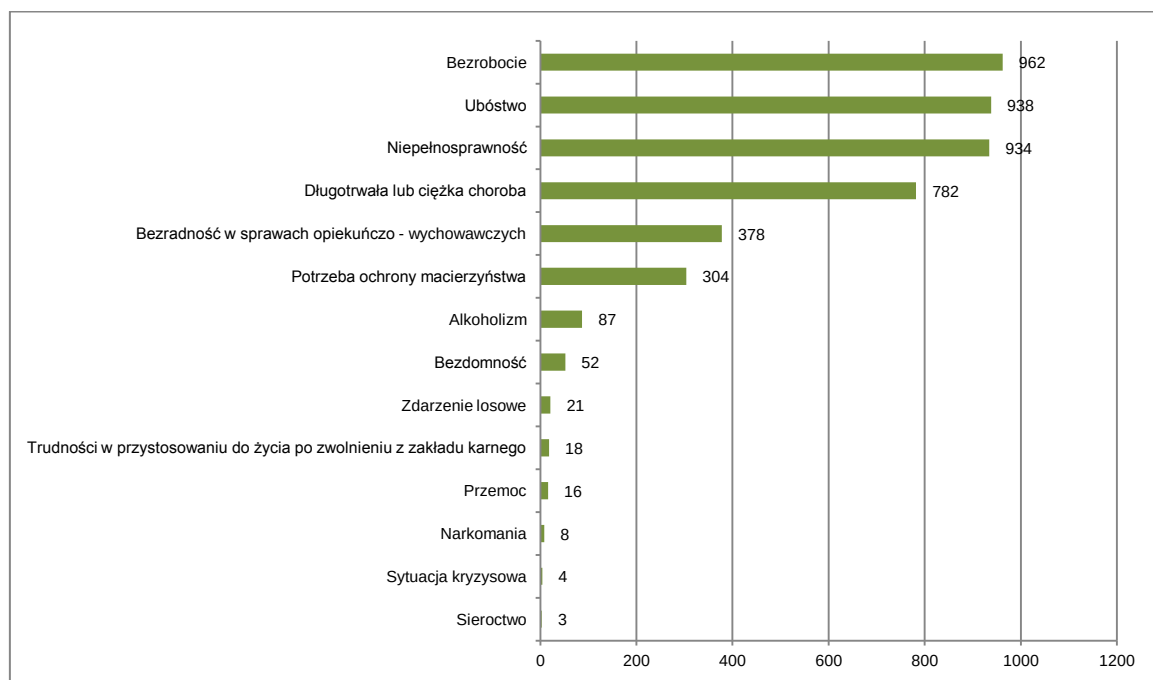
W 2014 roku w powiecie pleszewskim z pomocy i wsparcia skorzystało łącznie 4 612 rodzin. Głównymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były:

- bezrobocie (962 rodziny),
- ubóstwo (938 rodzin),
- niepełnosprawność (934 rodzin),
- długotrwała lub ciężka choroba (782 rodziny).

¹⁶ Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2014 rok.

Poniżej zamieszczony został wykres przedstawiający powody udzielenia pomocy i wsparcia według liczby rodzin korzystających w 2014 roku.

Wykres 3 Powody udzielania pomocy i wsparcia w powiecie pleszewskim w roku 2014

źródło: Dane ankiетowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

W dalszej części diagnozy zostaną szerzej omówione najczęstsze przyczyny korzystania z pomocy społecznej. Ponadto scharakteryzowane zostaną ważne obszary działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z naciskiem na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie.

4.8.1. Bezrobocie

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 liczba rodzin korzystających z pomocy z tytułu bezrobocia zmalała w powiecie o 168 rodzin i w 2014 roku wyniosła 908. W latach 2012 - 2014 zmalał również odsetek tych rodzin w liczbie korzystających ogółem o nieco ponad 4%. Największy odsetek rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia odnotowała gmina Pleszew (29,07% w 2014 roku). Analizując wartości bezwzględne, najwięcej rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia w 2013 roku zamieszkiwało gminy Pleszew (439), Dobrzyca (128) oraz Gołuchów (127).

Bezrobocie w województwie wielkopolskim było na drugim miejscu zaraz po ubóstwie jako najczęstszy powód udzielania pomocy i wsparcia, z tego tytułu z pomocy skorzystało w 2014 roku 45 083 rodzin.

W powiecie pleszewskim na przestrzeni lat 2012 – 2014 spadła stopa bezrobocia rejestrowanego, co przyczyniło się do zmniejszenia liczby korzystających z pomocy z tego powodu.

Tabela 8 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu bezrobocia w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu bezrobocia		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach					
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	121	108	105	212	108	105	417	363	279	19,06%	18,82%	16,94%
2.	Czermin	wiejska	74	81	69	74	81	69	253	287	251	20,16%	20,61%	20,97%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	175	144	128	175	144	93	636	504	459	21,29%	17,56%	17,68%
4.	Gizałki	wiejska	80	78	40	80	78	40	288	249	129	21,22%	16,46%	8,33%
5.	Gołuchów	wiejska	140	148	127	140	148	127	423	464	188	27,61%	23,49%	20,82%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	486	488	439	194	189	177	1490	1515	1371	31,56%	31,40%	29,07%
Łącznie:			1076	1047	908	875	748	611	3507	3382	2677	25,33%	23,55%	21,25%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

4.8.2. Ubóstwo

W powiecie pleszewskim w latach 2012 – 2014 wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z tytułu ubóstwa o 39 rodzin. W 2014 roku odsetek rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa stanowił 19,07% rodzin korzystających z pomocy ogółem. Analizując wyniki Oceny zasobów pomocy społecznej województwa wielkopolskiego za 2014 rok w Wielkopolsce to właśnie ubóstwo było głównym powodem udzielania pomocy i wsparcia przez ośrodki pomocy społecznej. W skali województwa z pomocy z tego tytułu w 2014 roku skorzystało 52 957 rodzin.

Wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa ma związek między innymi ze zwaloryzowaniem kryterium dochodowego, uprawniającego do otrzymania pomocy i wsparcia. Od 01 października 2012 roku dla osoby samotnie gospodarującej ustalone zostało kryterium w wysokości 542,00 zł, a dla osoby w rodzinie w wysokości 456,00 zł.¹⁷

W 2014 roku najniższym odsetkiem rodzin korzystających z pomocy z tytułu ubóstwa charakteryzowała się gmina Dobrzyca. Natomiast najwyższy odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w 2014 roku wystąpił w gminie Czermin.

¹⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej

Tabela 9 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu ubóstwa		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach			2012	2013	2014
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014			
1.	Chocz	miejsko - wiejska	123	94	120	123	94	120	498	396	424	19,37%	16,38%	19,35%
2.	Czermin	wiejska	131	178	133	131	178	133	444	616	472	35,69%	45,29%	40,43%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	0	2	2	0	2	2	0	5	7	0,00%	0,24%	0,28%
4.	Gizałki	wiejska	207	215	190	207	215	190	771	658	593	54,91%	45,36%	39,58%
5.	Gołuchów	wiejska	212	241	205	212	241	205	642	756	611	41,81%	38,25%	33,61%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	249	314	288	81	98	83	526	680	596	16,17%	20,21%	19,07%
Łącznie:			922	1044	938	754	828	733	2881	3111	2703	21,70%	23,49%	21,95%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Jednym z najbardziej rozpowszechnionych na terenie województwa wielkopolskiego programem rządowym w latach 2013 – 2014 była „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W powiecie pleszewskim w 2014 roku z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało 2 626 osób. W 2014 roku 566 dzieci do 7 roku życia oraz prawie trzykrotnie więcej uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w powiecie pleszewskim korzystało z pomocy państwa w zakresie dożywiania. Wysokim odsetkiem dzieci do 7 roku życia korzystających z Programu charakteryzowała się gmina Gizałki. 70% przekroczył odsetek uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej korzystających z Programu w gminach Gołuchów i Pleszew. Ogółem w 2013 roku, z pomocy w dożywianiu skorzystało 142 505 mieszkańców (↓ o 55 os.) wszystkich gmin województwa wielkopolskiego, z czego 45,4% to mieszkańcy wsi. Programem objęto 35,8% dzieci do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Z posiłku w ramach programu skorzystało 64 801 osób (45,6% z liczby objętych programem), w tym 14 269 dzieci do 7 roku życia i 42 613 uczniów do czasu ukończenia szkół ponadgimnazjalnych. Pomoc w formie zasiłku celowego otrzymało 91 057 osób (64,0% z liczby objętych programem).¹⁸

¹⁸ Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2013 rok.

Tabela 10 Rzeczywista liczba osób objętych programem "Pomoc Państwa w zakresie Dożywiania w powiecie pleszewskim

Lp.	Gmina	Typ gminy	Program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania							
			Ogółem	w tym na wsi	Dzieci do 7 roku życia			Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		
					Ogółem	% z ogółu korzystających	w tym na wsi	Ogółem	% z ogółu korzystających	w tym na wsi
1.	Chocz	miejsko - wiejska	646	646	85	13,16	85	160	24,77	160
2.	Czermin	wiejska	225	225	46	20,44	46	178	71,11	178
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	507	420	105	20,71	81	312	61,54	269
4.	Gizałki	wiejska	235	235	73	31,06	73	162	68,94	162
5.	Gołuchów	wiejska	291	291	65	22,34	65	224	76,98	224
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	722	351	192	26,59	73	530	73,41	278
Łącznie:			2626	2168	566	21,55	423	1566	59,63	1271

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

4.8.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność w województwie wielkopolskim w 2014 roku zajmuje czwarte miejsce zaraz po ubóstwie, bezrobociu, długotrwałej i ciężkiej chorobie w zestawieniu najczęstszych powodów przyznawania pomocy i wsparcia z tego tytułu w Wielkopolsce w 2014 roku 34 707 rodzin otrzymało pomoc i wsparcie. W powiecie pleszewskim z powodu niepełnosprawności z pomocy i wsparcia w 2014 roku skorzystało 879 rodzin (53 mniej niż w roku 2011), zmalał również odsetek rodzin korzystających z pomocy z tego powodu na przestrzeni lat 2012 – 2014 o ponad 1%. W gminie Pleszew odsetek ten osiągnął wartość powyżej 29%.

Tabela 11 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu niepełnosprawności w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach					
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	96	103	97	96	103	97	229	240	206	15,12%	17,94%	15,55%
2.	Czermin	wiejska	74	56	58	74	56	58	217	165	180	20,16%	14,25%	17,53%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	128	140	123	128	140	74	249	323	242	15,57%	17,07%	16,99%
4.	Gizałki	wiejska	79	87	64	79	87	64	230	244	197	20,95%	18,35%	13,33%
5.	Gołuchów	wiejska	69	76	98	69	76	98	168	179	168	13,61%	12,05%	16,07%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	486	488	439	194	189	177	1490	1515	1371	31,56%	31,40%	29,07%
Łącznie:			932	950	879	640	651	568	2583	2666	2364	21,94%	21,37%	20,57%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie w 2014 roku realizowało następujące zadania:

a) Aktywizacja zawodowa uczestników warsztatów terapii zajęciowej

b) Rehabilitacja zawodowa

- Udzielanie osobom niepełnosprawnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych
- Dokonywanie zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej
- Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia osób niepełnosprawnych
- Finansowanie kosztów szkolenia, instrumentów rynku pracy i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych
- Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych

c) Rehabilitacja społeczna

- Dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych
- Dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, realizowanych związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych
- Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

- Dofinansowanie kosztów tworzenia i rozszerzenia działania warsztatów terapii zajęciowej
- Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Tabela 12 Dane dotyczące zadań realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie w latach 2012 - 2014

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych			
Pomoc na tworzenie i działalność warsztatów terapii zajęciowej			
	2012	2013	2014
Liczba WTZ, które uzyskały pomoc	3	3	3
Liczba uczestników zajęć w WTZ	75	75	75
Wartość dofinansowania w złotych	1 232 986,64	1 232 898, 53	1 232 960,65
Pomoc na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	104	38	23
Wartość dofinansowania w złotych	231 908,00	100 000,00	88 947,00
Turnusy rehabilitacyjne			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	181	93	111
Wartość dofinansowania w złotych	147 736,00	80 555,00	100 000,00
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	512	490	593
Wartość dofinansowania w złotych	287 895,00	182 500,00	205 000,00
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki			
Liczba wniosków, które uzyskały dofinansowanie	8	5	7
Wartość dofinansowania w złotych	5 000,00	3 000,00	4 000,00
Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej			
Liczba osób, które uzyskały pożyczki	4	2	1
Wartość dofinansowania w złotych	40 000,00	20 000,00	15 000,00

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

W 2014 roku środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 1 552 647,00 zł powiat pleszewski przeznaczył na:

- rehabilitację społeczną 1 507 647,00 zł
- rehabilitację zawodową 45 000,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizując w 2014 roku zadania z zakresu rehabilitacji społecznej otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do dyspozycji kwotę 1 507 647,00 zł z czego:

- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów 100 000,00 zł
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 4 000,00 zł
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 205 000,00 zł
- zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej 1 109 700,00 zł
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych 88 947,00 zł.

4.8.4. Długotrwała lub ciężka choroba

Długotrwała choroba oznacza utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie w pełni sprawnego funkcjonowania w środowisku ze względu na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. Ośrodki pomocy społecznej zapewniają swoim beneficjentom pomoc w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie pielęgnacji, bądź też specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jest to czwarta kategoria pod względem częstości przyznawania świadczeń pomocy społecznej. W 2014 roku ze świadczeń z tego tytułu skorzystało 782 rodzin, gdzie liczba osób w rodzinach była równa 1 764. W ciągu ostatnich trzech lat liczebność tej grupy świadczeniobiorców na terenie powiatu pleszewskiego zmalała o 50 rodzin, zmalał także odsetek korzystających z pomocy z tego tytułu o ponad 1%, aby wynieść w 2013 roku 18,30%. Oznacza to, że prawie co 5 osoba korzystająca z pomocy społecznej w powiecie pleszewskim dotknięta jest tym problemem. Najwyższy ich odsetek występuje na terenie gminy Pleszew (32,52%).

Spadająca liczba osób korzystających z pomocy z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby jest optymistyczna, jednak obserwacja uwarunkowań demograficznych, takich jak wzrost trwania średniej długości życia w kolejnych latach może przynieść wzrost liczby beneficjentów zgłaszających się z opisanym problemem.

Tabela 13 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach					
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	36	29	39	36	29	29	59	31	82	5,67%	5,05%	6,29%
2.	Czermin	wiejska	28	19	29	28	19	29	86	69	104	7,63%	4,83%	8,81%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	143	133	136	143	133	95	393	359	343	17,40%	16,22%	18,78%
4.	Gizałki	wiejska	47	36	11	47	36	11	162	124	27	12,47%	7,59%	2,29%
5.	Gołuchów	wiejska	44	66	76	44	66	76	101	148	128	8,68%	10,48%	12,46%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	534	512	491	151	132	121	1214	1182	1080	34,68%	32,95%	32,52%
Łącznie:			832	795	782	449	415	361	2015	1913	1764	19,59%	17,89%	18,30%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

4.8.5. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej w swoich działaniach ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom koncentrują się przede wszystkim na pomocy osobom i rodzinom dotkniętym alkoholizmem rzadziej narkomanią. W 2014 roku pomocą z tytułu alkoholizmu w rodzinie objętych zostało 87 rodzin z powiatu pleszewskiego, w tym 207 osób będących członkami tych rodzin. W latach 2012 – 2014 liczba tych rodzin wzrosła o 13, wzrost także ich odsetek wśród ogólnej liczby świadczeniobiorców o 0,3% i w 2014 roku wyniósł 2,04%. Największe jego wartości wystąpiły w gminach: Gołuchów (4,59%) i Czermin (3,95%).

Na terenie powiatu pleszewskiego opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień oferują¹⁹:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej w Pleszewie,
- Niepubliczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Pleszewskiego Centrum Medycznego,
- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej w Pleszewie,
- Stowarzyszenie Monar Ośrodek Leczenia, Terapii o Rehabilitacji Uzależnień w Nowolipsku,
- Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie dla przewlekle psychicznie chorych pododdział dla osób uzależnionych od alkoholu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie.

Placówki te skoncentrowane są w szczególności na:

- zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielaniu rodzin z problemami alkoholowymi pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególnie ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzeniu profilaktycznej i edukacyjnej działalności adresowanej dla wszystkich grup wiekowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- wspomaganiu działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Odsetek rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu narkomanii jest niewielki i w 2014 roku wyniósł 0,19% wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy. Ogółem, z tej pomocy w 2014 roku skorzystało 8 rodzin z powiatu pleszewskiego (4 – Chocz, 2 – Gołuchów, 2 – Pleszew).

¹⁹ Informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej w województwie wielkopolskim dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 14 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

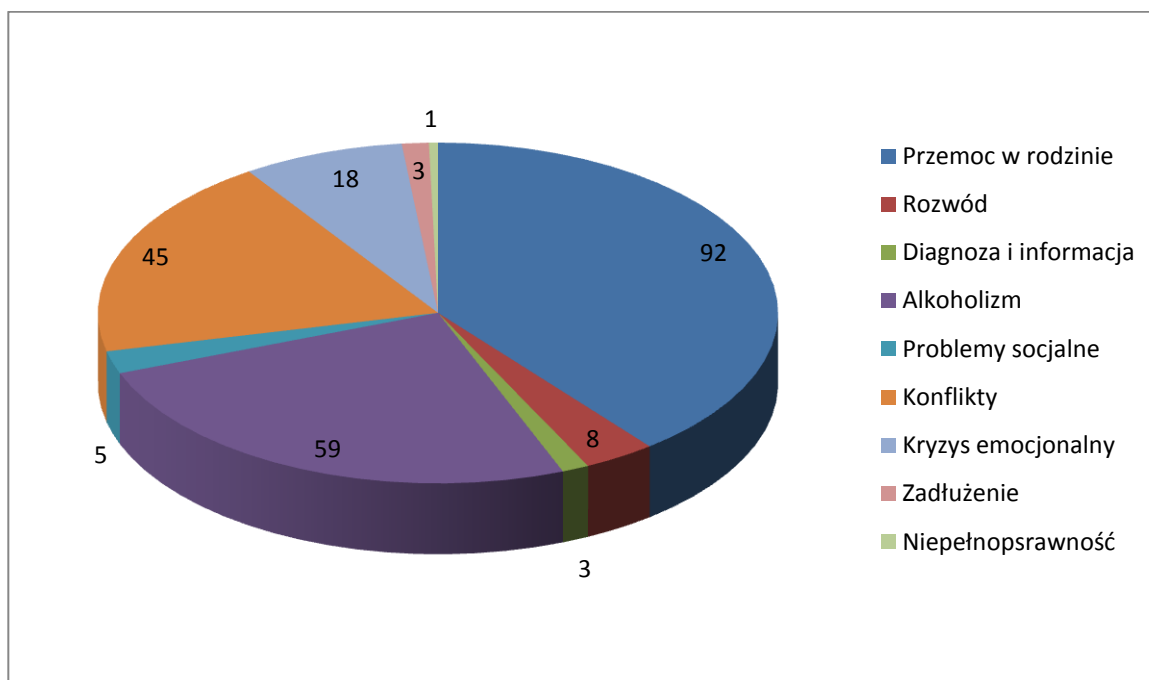
Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu alkoholizmu		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach			2012	2013	2014
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014			
1.	Chocz	miejsko - wiejska	12	24	19	12	24	19	33	52	39	1,89%	4,18%	3,06%
2.	Czermin	wiejska	18	21	13	18	21	13	51	52	37	4,90%	5,34%	3,95%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	13	10	8	13	10	5	45	37	36	1,58%	1,22%	1,10%
4.	Gizałki	wiejska	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0,27%	0,00%	0,00%
5.	Gołuchów	wiejska	17	19	28	17	19	28	47	65	73	3,35%	3,02%	4,59%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	13	22	19	2	6	1	23	39	22	0,84%	1,42%	1,26%
Łącznie:			74	96	87	63	80	66	200	245	207	1,74%	2,16%	2,04%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Działania powiatu pleszewskiego mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wynikają z zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Pleszewskiego na lata 2011- 2015. Monitoring Programu pozwala ustalić, że w roku 2014 613 osób wzięło udział w 16 różnego rodzaju spotkaniach. Dodatkowo 155 osób skorzystało z bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz pozostałych rodzajów poradnictwa specjalistycznego, zagwarantowanych dzięki 96 godzinom dyżurów psychologa oraz 48 godzinom dyżurów prawnika. Dodatkowo 6 sprawców przemocy objętych zostało programem korekcyjno – edukacyjnym.

W roku 2014 Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie udzielił 234 porady oraz zostało uruchomionych 51 „Niebieskich kart” przez Policję (skierowanych przez KPP w Pleszewie) oraz pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej (założona 1 karta). Z poradnictwa telefonicznego w 2014 roku skorzystało 181 osób. Rodzaj i ilość porad prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4 Kategorie udzielonych porad osobom zgłaszającym się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie

źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania

Pod opiekę Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie trafiło 138 nowych rodzin, z których 2 pochodzą spoza powiatu pleszewskiego.

W 2014 roku przemoc w rodzinie stanowiła powód przyznania świadczeń 16 rodzinom powiatu pleszewskiego (60 osób w rodzinie). Odsetek tych rodzin korzystających z pomocy w latach 2012 – 2014 wzrósł o 0,18%. Najwyższy odsetek tej grupy świadczeniobiorców występuje na terenie gmin: Czermin (0,68%) i Chocz (0,48%).

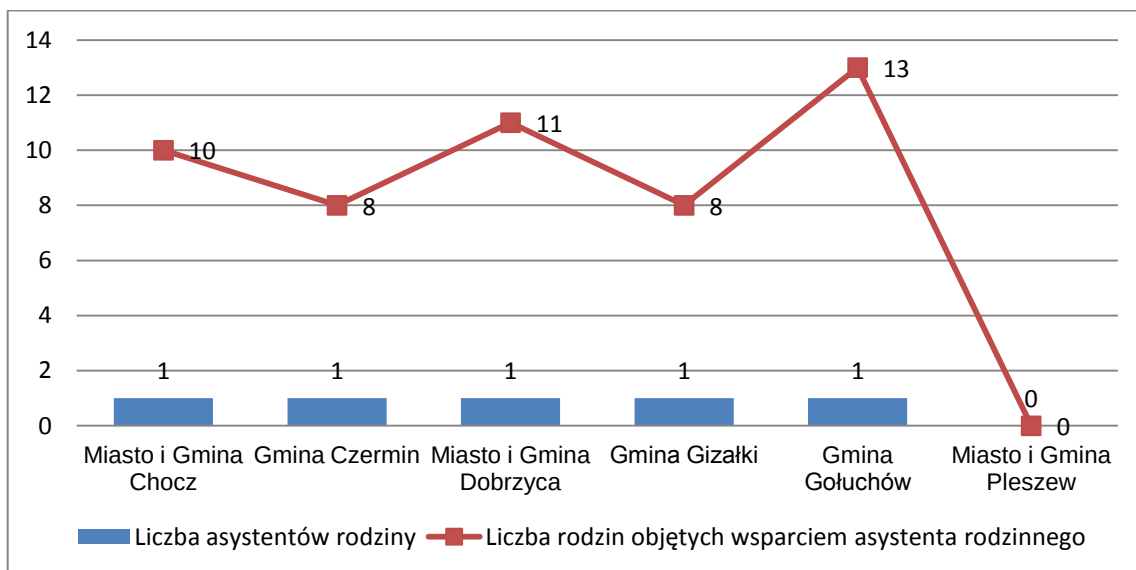
4.8.6. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Organizowanie wsparcia rodziny to obowiązek gminnych instytucji samorządowych. Główną rolę w świadczeniu tej formy wsparcia odgrywają ośrodki pomocy społecznej (zadania te mogą być także zlecane przez gminę / miasto innym podmiotom). Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną przyjmuje w szczególności takie formy, jak:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

W celu wsparcia rodzin przeżywających trudności gminy mogą zatrudniać asystentów rodziny. Powołanie asystenta rodziny w 2012 roku było zadaniem fakultatywnym dla gmin. Natomiast zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 01 stycznia 2015 roku zatrudnienie asystenta rodziny będzie dla gmin obligatoryjne. W 2014 roku w powiecie pleszewskim zatrudnionych było 5 asystentów rodzinnych, pod opieką asystentów rodzinnych znalazło się 50 rodzin.

Wykres 5 Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodzinnego

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Rodziny przeżywające trudności w pełnieniu swoich funkcji mogą ponadto korzystać ze świadczeń pomocy społecznej. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w 2014 roku pomoc uzyskało 378 rodzin z powiatu pleszewskiego (1 432 osoby w rodzinie).

Potrzeba ochrony macierzyństwa była natomiast przyczyną udzielenia pomocy 152 rodzinom z powiatu pleszewskiego (1 429 osób w rodzinie). Sytuacja ta ma tendencję do nieznacznego wzrostu.

Tabela 15 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach					
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	28	55	33	28	55	33	112	224	108	4,41%	9,58%	5,32%
2.	Czermin	wiejska	38	28	20	38	28	20	162	116	91	10,35%	7,12%	6,08%

3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	48	95	96	48	95	72	140	401	419	5,84%	11,59%	13,26%
4.	Gizałki	wiejska	27	23	36	27	23	36	104	90	104	7,16%	4,85%	7,50%
5.	Gołuchów	wiejska	19	20	16	19	20	16	75	78	64	3,75%	3,17%	2,62%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	199	201	177	74	69	55	738	748	646	12,92%	12,93%	11,72%
Łącznie:			359	422	378	234	290	232	1331	1657	1432	8,45%	9,49%	8,85%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Tabela 16 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014

Lp.	Gmina	Typ gminy	Liczba rodzin									Odsetek korzystających z pomocy z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa		
			Ogółem			Na wsi			Liczba osób w rodzinach					
			2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	Chocz	miejsko - wiejska	0	0	35	0	0	35	0	0	183	0,00%	0,00%	5,65%
2.	Czermin	wiejska	17	25	27	17	25	27	82	113	127	4,63%	6,36%	8,21%
3.	Dobrzyca	miejsko - wiejska	0	14	7	0	14	7	0	95	46	0,00%	1,71%	0,97%
4.	Gizałki	wiejska	19	0	0	19	0	0	117	0	0	5,04%	0,00%	0,00%
5.	Gołuchów	wiejska	79	100	83	79	100	83	352	435	363	15,15%	15,87%	13,61%
6.	Pleszew	miejsko - wiejska	130	148	152	64	64	79	587	682	710	8,44%	9,52%	10,07%
Łącznie:			245	287	304	179	203	231	1138	1325	1429	5,77%	6,45%	7,11%

źródło: Dane ankietowe ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Odsetek rodzin, które otrzymały świadczenie z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w porównaniu z rokiem 2012 zwiększył się o 0,4 punktu procentowego i w 2014 roku wyniósł 8,85%. Odsetek rodzin otrzymujących świadczenia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa wzrósł od 2012 roku o 1,34 punktu procentowego i w 2014 roku osiągnął wartość 7,11%.

Najwyższy odsetek rodzin korzystających z pomocy z tytułu bezradności opiekuńczo – wychowawczej odnotowano w gminach: Dobrzyca (13,25%) oraz Pleszew (11,72%). Z kolei odsetek, którym przyznano pomoc ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa był najwyższy w gminach: Gołuchów (13,61%) oraz Pleszew (10,07%).

Organizacja pieczy zastępczej jest zadaniem własnym powiatu. Piecza zastępcza ma zapewnić pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub, gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka. Wyróżniamy:

- rodzinną pieczę zastępczą

- instytucjonalną pieczę zastępczą.

Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zabezpiecza ona pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny, lub gdy jest to niemożliwe, dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- Rodzina zastępcza
 - o spokrewniona (osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - o niezawodowa (osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - o zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Tabela 17 Rodzinna piecza zastępcza w powiecie pleszewskim w 2014 roku

2014	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe		Rodzinne domy dziecka	
	liczba	liczba dzieci	liczba	liczba dzieci	liczba	liczba dzieci	liczba	liczba dzieci
powiat pleszewski	38	50	28	41	1	11	1	6

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie

W 2014 roku na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonowało 69 rodzin zastępczych, w tym 38 rodzin zastępczych spokrewnionych, 28 rodzin niezawodowych i 2 rodziny zawodowe. Działał również jeden rodzinny dom dziecka. Łącznie w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 108 dzieci.

W 2014 roku na funkcjonowanie rodzin zastępczych na terenie powiatu pleszewskiego przeznaczona została kwota 1 310 520,54 zł (w 2013 roku kwota ta wyniosła 1 304 977,42 zł).

Do zadań własnych powiatu w zakresie opieki nad rodziną i dzieckiem, należy między innymi zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie. Placówka opiekuńczo – wychowawcza zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne,
- realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku,
- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej,
- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- zapewnia dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych,
- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi,

- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo – wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- specjalistyczno – terapeutycznego,
- rodzinnego.

Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. W realizacji powyższego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z sądem, kuratorami, innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo - wychowawczymi.

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym 2 socjalizacyjne (Dom Dziecka w Pleszewie – placówka typu socjalizacyjnego dla 30 wychowanków, Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny w Pleszewie – placówka typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków), 1 interwencyjna (Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie – placówka typu interwencyjnego dla 14 wychowanków) i 1 rodzinna (Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach – placówka typu rodzinnego dla 9 wychowanków). W 2014 roku z usług tych placówek skorzystało łącznie 37 dzieci.

Tabela 18: Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie pleszewskim w 2014 roku

2014	Placówki opiekuńczo - wychowawcze		
	socjalizacyjne	interwencyjne	rodzinne
powiat pleszewski	2	1	1

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie

Zgodnie z art. 77.1a w stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. W 2014 roku w powiecie pleszewskim zatrudnionych było 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pracowali z 60 rodzinami zastępczymi, psycholog udzielił 22 porad. Przeszkolono również 6 kandydatów na rodziny zastępcze.

W 2014 roku na funkcjonowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych powiat pleszewski przeznaczył kwotę 3 264 432,00 zł

4.9. Podsumowanie

Skutki ogólnoeuropejskiego spowolnienia gospodarczego w latach 2013 - 2014 wpłynęły na pogorszenie sytuacji ekonomicznej – gospodarczej Polski, a tym samym województwa wielkopolskiego. W Wielkopolsce osiągane wskaźniki rozwoju regionalnego w tych latach, pomimo spowolnienia gospodarczego były z reguły wyższe niż średnie krajowe.

Zarówno w Wielkopolsce, jak i w powiecie pleszewskim do 2013 roku negatywne zmiany zauważalne były przede wszystkim na lokalnym rynku pracy, w 2013 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim wzniosła 13,4%. W 2014 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim o 3,8 punktu procentowego i wyniosła 9,6%. We wrześniu 2015 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim wyniosła 6,3%, w Wielkopolsce 6,2% natomiast w Polsce 9,7%. Na przestrzeni lat 2012 – 2014 odsetek osób długotrwale bezrobotnych wzrósł o ponad 7 punktów procentowych i w 2014 roku wyniósł 51,25%.

W 2014 roku świadczenia pomocy społecznej w powiecie przyznano 5 474 osobom, co stanowi 8,65% ogółu liczby ludności powiatu pleszewskiego. Na przestrzeni kilku lat dostrzegalny jest wzrost liczby świadczeniobiorców korzystających z systemu pomocy społecznej. Czterema głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia w powiecie były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. Wzrost liczby klientów pomocy społecznej przyczynił się do większego obciążenia kadry ośrodków pomocy społecznej. W powiecie pleszewskim zatrudnionych jest 51 pracowników socjalnych. Niestety tylko 67% gminy w powiecie w 2014 roku spełniło ustawowy obowiązek zatrudnienia 1 pracownika na 2000 mieszkańców gminy, nie mniej jednak niż 3 pracowników.

Obszar, który wymaga szczególnej uwagi to działania środowiskowe, przede wszystkim zwiększenie dostępu do wysokiej jakości, zróżnicowanych form wsparcia środowiskowego dla mieszkańców powiatu pleszewskiego, w szczególności adresowanych dla seniorów (Kluby Seniora, Dienne Domy Pobytu) oraz osób z niepełnosprawnościami.

Wyniki analizy w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej wskazują na pewne niedobory w tym obszarze. Na podstawie analizy wydatków za I kwartał 2015 roku stwierdza się, że zaplanowane na 2015 roku w rozdziale 85204 paragraf 3110 środki finansowe na realizację zadań nie gwarantują pełnej realizacji zadań ponieważ:

- systematycznie zwiększa się liczba rodzin zastępczych
- zwiększa się liczba wniosków o przyznanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej
- wpłynął 1 wniosek o przekwalifikowanie rodziny zastępczej niezawodowej w zawodową wobec tego została zawarta umowa
- ponadto zgodnie z limitem zaplanowanych rodzin zastępczych zawodowych zawartych w Programie Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na lata 2015 - 2017 w roku 2015 planowane jest utworzenie 1-2 rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, podobnie jak w 2015 roku, planuje wzięcie udziału w ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej otwartych konkursach ofert na dofinansowanie zadań własnych powiatu z zakresu rozwoju systemu pieczy zastępczej. Wiąże się to jednak z koniecznością posiadania środków finansowych na zabezpieczenie wkładu własnego powiatu. Bardzo ważne jest branie udziału w tego typu konkursach ofert na realizację zadań własnych gminy z zakresu rozwoju pieczy zastępczej z uwagi na brak asystentów rodziny.

5. Analiza SWOT

Strategię buduje się w oparciu o metody naukowe, a nie w oparciu o intuicję. Większość metod prowadzi do badań cząstkowych organizacji, np. zatrudnienia, finansów, inwestycji. Kilka metod ma charakter całościowy – analizują całość organizacji. Do najpopularniejszych należą: Analiza SWOT, Analiza BCG.²⁰

Przed przystąpieniem do opracowania katalogu celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań w zakresie przeciwdziałania problemom społecznym, należy dokonać analizy zasobów powiatu w kontekście szans rozwojowych, zagrożeń, ale także czynników, które decydują o jego potencjale, lub też hamują jego wzrost. Skutecznym narzędziem analizy strategicznej jest analiza SWOT.

Celem analizy SWOT jest ocena sytuacji organizacji na podstawie analizy jej mocnych i słabych stron (analiza wewnętrzna) oraz analiza szans i zagrożeń płynących z otoczenia (analiza zewnętrzna). Analiza SWOT to zatem Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia).²¹ Analiza przyjmuje postać ankiety z odpowiednią punktacją: 1 – 3 słaba strona lub zagrożenia, 4 – 5 silna strona lub szansa.

Kompleksowe badania otoczenia danej organizacji, w tym przypadku powiatu pleszewskiego i jej wewnętrznego potencjału, pozwala na określenie priorytetów rozwojowych. Pomocna będzie w tym kontekście przeprowadzona diagnoza społeczno – demograficzna powiatu, która wyróżnia główne problemy społeczne regionu oraz deficyty w zakresie zasobów pomocy społecznej. Analiza SWOT powiatu pleszewskiego dotycząca przeciwdziałania problemom społecznym musi również wziąć pod uwagę zakres kompetencyjny samorządu powiatowego w zakresie realizacji polityki społecznej.

Uwzględniając diagnozę powiatu głównie w części dotyczącej problemów społecznych oraz ustawowe zadania samorządu powiatowego wyróżniono obszary problemowe analizy.

²⁰ Janusz Zawadzki, *Podstawy teorii organizacji i zarządzania*, Kalisz, 2007.

²¹ Janusz Zawadzki, *Podstawy teorii organizacji i zarządzania*, Kalisz, 2007.

5.1. System wsparcia rodziny

Mocne strony

- Wykwalifikowana kadra służb pomocy społecznej
- Dobrze rozwinięta współpraca z instytucjami działającymi na rzecz wsparcia rodziny
- Odpowiednia baza lokalowa dla ofiar przemocy
- Rozwinięta sieć instytucji wspierających rodzinę

Słabe strony

- Niewystarczające zaplecze wyspecjalizowanej kadry (np. psycholog, radca prawny)
- Brak popołudniowych dyżurów
- Słaba rozpoznawalność instytucji
- Brak superwizji
- Brak możliwości nacisku na sprawców przemocy w celu korzystania z ofert programowych skierowanych do sprawców przemocy

Szanse

- Większa świadomość społeczeństwa
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi
- Utworzenie przedszkola specjalnego

Zagrożenia

- Wzrost liczby osób doświadczających przemocy
- Baza lokalowa nieprzystosowana do pracy ze sprawcami przemocy
- Występowanie zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc
- Niż demograficzny
- Roszczeniowość klientów
- Trudności w nawiązaniu współpracy z rodziną
- Niezaradność życiowa
- Niechęć do ujawnienia problemów, z którymi się borykają osoby z zewnątrz
- Syndrom wyuczonej bezradności
- Wypalenie zawodowe pracowników
- Brak chętnych do udziału w programach skierowanych do sprawców przemocy w rodzinie
- Zbyt mała liczba asystentów rodziny zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

5.2. Rynek pracy

Mocne strony

- Malejąca stopa bezrobocia
- Rozwój aktywnych form ograniczenia bezrobocia
- Duża ilość małych i średnich przedsiębiorstw
- Działalność grup producenckich, izb przemysłowych, klastrów, stowarzyszeń w zakresie rozwoju przedsiębiorczości

Słabe strony

- Brak odpowiedniej ilości terenów inwestycyjnych wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę
- Odpływ siły roboczej do dużych centrów gospodarczych i za granicę
- Ograniczona dostępność komunikacyjna
- Brak planu transportu publicznego
- Niski poziom przedsiębiorczości i mobilności mieszkańców
- Ograniczone możliwości korzystania ze środków zewnętrznych z uwagi na wkład własny

Szanse

- Brak zagrożenia upadłością dużych firm, mających wpływ na rozwój powiatu

Zagrożenia

- Peryferyjne położenie względem głównych ciągów komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, centrów gospodarczych i kulturalnych regionu
- Spowolnienie gospodarcze w kraju i w Unii Europejskiej
- Brak wykwalifikowanej siły roboczej - zawodowej

5.3. Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba

Mocne strony

- Rozwinięta sieć instytucji oraz jej zróżnicowanie
- Wysoko wykwalifikowana kadra
- Rozwinięty sektor organizacji pozarządowych
- Bogata baza lokalowa
- Zróżnicowana oferta usług

Słabe strony

- Brak Zakładu Aktywności Zawodowej
- Niskie zarobki pracowników
- Problemy z dowozem osób niepełnosprawnych
- Niewystarczające środki finansowe na prowadzenie placówki
- Brak specjalistycznego sprzętu
- Dzieci i młodzież, która powinna uczęszczać do szkoły specjalnej korzysta z zajęć w szkole masowej
- Problemy z korzystaniem z usług specjalistów

Szanse

- Podejmowanie różnego rodzaju aktywności lokalnych przez organizacje samorządowe oraz pozarządowe
- Likwidowanie barier oraz rozwój społeczny poprzez pozyskiwanie środków z zewnątrz
- Utworzenie Centrum Integracji Społecznej
- Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych

Zagrożenia

- Duże nakłady na modernizację bazy lokalowej
- Brak wiedzy związanej z korzystaniem z pomocy instytucji pomocy społecznej
- Opór w mówieniu o niepełnosprawności
- Wysoki koszt funkcjonowania placówek
- Kierowanie do instytucji jako ostateczna forma pomocy
- Roszczeniowość klientów
- Wypalenie zawodowe pracowników
- Złożoność zadań do wykonania
- Wzrost osób wymagających wsparcia
- Niewystarczająca ilość środków finansowych
- Niewystarczająca ilość asystentów osób
- Niezaspokojona potrzeba edukacji rodziców osób niepełnosprawnych

6. Prognozowanie. Misja i cele Strategii. Identyfikacja obszarów strategicznych

6.1. Misja i wizja

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest liderem w organizowaniu i realizowaniu systemu polityki społecznej powiatu pleszewskiego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i wykorzystania potencjału środowiska lokalnego.

***Powiat pleszewski dąży do poprawy warunków życiowych
mieszkańców poprzez wsparcie rodziny oraz osób wymagających
wsparcia oraz kształtowanie warunków zrównoważonego rozwoju.***

6.2. Identyfikacja obszarów strategicznych

Kolejnym etapem w tworzeniu Strategii jest wyróżnienie głównych obszarów strategicznych. To zadanie przyczyni się bezpośrednio do opracowania celów operacyjnych oraz zadań. Pomocna również będzie przeprowadzona diagnoza społeczna powiatu pleszewskiego oraz analiza SWOT, które pozwolą uchwycić obszary deficytowe w rozwoju powiatu, wymagające wsparcia ze strony samorządu powiatu.

Rodzina odgrywa kluczową rolę w procesie socjalizacji i wychowania przyszłych pokoleń, dlatego jednym z podstawowych zadań strategicznych jest wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem. Pełni ona szereg funkcji, zarówno wobec swoich członków, jak również wobec osób starszych. Realizowanie polityki społecznej musi zatem uwzględniać potrzeby członków tej specyficznej mikrostruktury społecznej. Działania na rzecz rodziny i dziecka wymusza dodatkowo postępujący niż demograficzny i związany z tym proces starzenia się społeczeństwa. Stąd konieczność zapewnienia warunków dla właściwego rozwoju najmłodszej kategorii obywateli powiatu pleszewskiego.

Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem staje się jednym z podstawowych zadań samorządów wszystkich szczebli. W zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej do zadań powiatu należy:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- prowadzenie działalności diagnostyczno - konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno - pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Kolejnym istotnym obszarem działań jest promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy. W 2014 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim była wyższa niż w Wielkopolsce i kształtowała się na poziomie 9,6%. Biorąc pod uwagę takie wskaźniki należy odnotować kilka niepokojących zjawisk na powiatowym rynku pracy, które wymagają działań ze strony władz samorządowych, a w szczególności publicznych służb zatrudnienia. Choć na przestrzeni ostatnich lat widać systematyczny spadek odsetki osób bezrobotnych do 25 roku życia w liczbie zarejestrowanych ogółem, to nadal problem bezrobocia młodych dorosłych w wieku 18 – 34 lata (58,25% dla powiatu pleszewskiego w 2014 roku) pozostaje jednym z najistotniejszych problemów

wymagających interwencji. Poza ludźmi młodymi można wyróżnić szereg innych kategorii osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W 2014 roku ponad 51% bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, prawie 23% osoby bez kwalifikacji zawodowych i ponad 17% osoby powyżej 50 roku życia. Łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy staje się zatem jednym z najistotniejszych wyzwań strategicznych. Przy czym poszczególne zadania powinny być kierowane przede wszystkim do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na brak kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych. W obszar działań strategicznych wpisują się zatem narzędzia ekonomii społecznej umożliwiającej aktywizację społeczno – zawodową z uwzględnieniem grupy osób, która znajduje się w trudnej sytuacji społecznej.

Kolejnym wielopłaszczyznowym zagadnieniem (również w obszarze rynku pracy i wsparcia rodziny) jest kwestia integracji osób z niepełnosprawnościami. Jednak z uwagi na istotność oraz liczebność tej grupy, specyfikację jej potrzeb oraz kompetencje samorządu powiatowego w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami obszar ten wymaga wyodrębnienia na tle innych kwestii społecznych. Odwołując się do danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej niepełnosprawność w województwie wielkopolskim zajmuje czwarte miejsce zaraz po ubóstwie, bezrobociu i długotrwałej lub ciężkiej chorobie w zestawieniu najczęstszych powodów przyznawania pomocy i wsparcia. Z tego tytułu w Wielkopolsce w 2014 roku 34 707 rodzin otrzymało pomoc i wsparcie. W powiecie pleszewskim z powodu niepełnosprawności z pomocy i wsparcia w 2014 roku skorzystało 879 rodzin (53 mniej niż w roku 2011), zmalał również odsetek rodzin korzystających z pomocy z tego powodu na przestrzeni lat 2012 – 2014 o ponad 1%. Nierzadko osoby z niepełnosprawnościami mają utrudnioną pozycję na lokalnym rynku pracy, przy jednoczesnych deficytach w zakresie dostępu do zatrudnienia wspomaganego. Samorządy stają przed wyzwaniem zapewnienia odpowiedniego zaplecza w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami w celu ich pełnej integracji społecznej obok rehabilitacji zdrowotnej.

Kolejnym obszarem problemowym zdefiniowanym jako strategiczny dla zrównoważonego rozwoju jest wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i schorowanych – profilaktyka i przeciwdziałanie chorobom. W ciągu najbliższej dekady według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnik obciążenia (liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) będzie rósł żeby w 2030 roku przekroczyć 70 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Prognozowany wzrost liczby osób starszych w strukturze społecznej wymaga już teraz zaplanowania działań dedykowanych osobom starszym i schorowanym.

Nie mniej ważną kwestią jest stymulowanie rozwoju społecznego powiatu poprzez aktywizację potencjału jego mieszkańców. Wysoki kapitał społeczny to jeden z głównych czynników rozwojowych powiatu. Świadomość tożsamości regionalnej, gotowość do zaangażowania w życie społeczne wspólnoty, ale także zdrowy styl życia są fundamentalnymi wymiarami życia jednostki mające znaczenie w kondycji społecznej każdego powiatu. Konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do pobudzenia potencjału obywateli przez projektowanie konkretnych działań w obszarze edukacji, szczególnie młodego pokolenia, kultury, ale również sportu i rekreacji.

7. Cele strategiczne, cele operacyjne i zadania Strategii

7.1. Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem

Cel operacyjny	Zadania
Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	A. Rozwijanie / wspieranie zróżnicowanych form edukacji dla dzieci niepełnosprawnych, z preferencją dla kształcenia integracyjnego – przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do wejścia w system przedszkolny i szkolny B. Lobbowanie na rzecz zwiększenia oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, szczególnie dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi C. Zapewnienie dostępu do informacji o możliwościach kształcenia ogólnego i zawodowego D. Inicjowanie / wspieranie w placówkach środowiskowych korepetycji w formie wolontariatu studenckiego, uczniowskiego
Poradnictwo dla rodzin biologicznych i mieszkańców powiatu	A. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie terapii i zajęć indywidualnych dla rodzin, szczególnie dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych B. Organizowanie wsparcia dla rodzin naturalnych w celu przeciwdziałania powrotom dzieci do placówek C. Wsparcie prawne w trybie porad, konsultacji i instruktażu dla mieszkańców, rodzin powiatu pleszewskiego D. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie grup wsparcia dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo - wychowawczych
Rozwój profilaktyki prozdrowotnej i przeciwdziałanie zjawisku narkomanii oraz przemocy w rodzinie	A. Realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień w świetlicach środowiskowych i ośrodku interwencji kryzysowej B. Wspieranie / inicjowanie akcji połączonych z warsztatami i treningami na temat uzależnień, przemocy i agresji C. Kształtowanie umiejętności nauczycieli oraz wychowawców w wykrywaniu dysfunkcji w rodzinach uczniów, np. ofiar przemocy D. Zwiększenie świadomości zagrożenia narkomanią, przestępczością oraz przemocą w rodzinie w środowiskach lokalnych przez prowadzenie kampanii informacyjnych E. Podejmowanie działań w zakresie monitoringu zjawiska narkomanii i przemocy w powiecie
Organizowanie wsparcia dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością	A. Informowanie o przysługujących prawach i uprawnieniach B. Inicjowanie / organizowanie inicjatyw aktywizujących i rehabilitacyjnych na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami (np. turnusy rehabilitacyjne, imprezy integracyjne)
Współpraca w zakresie specjalistycznych działań wobec ofiar i sprawców przemocy	A. Rozwój poradnictwa i upowszechnienie informacji w zakresie praw ofiar przemocy domowej B. Opracowanie / inicjowanie programów wsparcia psychologicznego dla sprawców przemocy C. Rozwój / wspieranie działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy w rodzinie D. Monitorowanie i pilotowanie międzysektorowej współpracy i wymiany doświadczeń między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy E. Wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla interdyscyplinarnych zespołów powołanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Udzielanie wsparcia rodzinom,	A. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych

dzieciom i osobom młodym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej poprzez zapewnienie całodobowej opieki dzieciom	B. Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych
Udzielanie wsparcia rodzinom, dzieciom i osobom młodym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej poprzez propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, w tym poradnictwa dla rodzin zastępczych	A. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki rodzinnej. B. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinne domy dziecka. C. Organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych, w zakresie pogłębiania wiedzy i umiejętności bądź zdobywania nowych, w celu polepszenia relacji dziecka z rodziną zastępczą D. Wspieranie rodziców zastępczych w wypełnianiu funkcji wychowawczych, opiekuńczych poprzez udział w grupach wsparcia E. Udzielanie świadczeń finansowych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka.
Pomoc usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i domów dziecka	A. Wsparcie finansowe
Realizatorzy zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizakach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie, Powiatowa Świetlica środowiskowa dla młodzieży dojeżdżającej w Pleszewie, Zespół Placówek Specjalnych w Pleszewie	
Partnerzy w realizacji zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizakach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie, Powiatowa Świetlica środowiskowa dla młodzieży dojeżdżającej w Pleszewie, Zespół Placówek Specjalnych, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pleszewie, Monar w Nowolipsku	
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej	

7.2. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Cel operacyjny	Zadania
Zwiększenie kompetencji zawodowych i społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	A. Inicjowanie, upowszechnianie, współorganizowanie szkoleń i staży podwyższających umiejętności zawodowe i społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym B. Prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego C. Realizacja reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja lokalnego rynku pracy	A. Wsparcie dla osób gotowych rozpocząć działalność gospodarczą B. Refundacja stanowisk pracy C. Wypracowanie narzędzi systemowej współpracy między PCPR a PUP w zakresie działań skierowanych do osób w trudnej sytuacji socjalnej
Realizatorzy zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizakach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie	
Partnerzy w realizacji zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizakach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie, Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie, organizacje pozarządowe	
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej	

7.3. Integracja osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny	Zadania
Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	A. Wsparcie działań mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w dostępie do studiów wyższych B. Wsparcie / inicjowanie działań umożliwiających dostęp do komputera dla osób niepełnosprawnych C. Wsparcie rozwoju warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej D. Koordynowanie / inicjowanie działań współpracujących ze sobą instytucji, organizacji pozarządowych i osób działających na rzecz osób niepełnosprawnych
Rehabilitacja społeczna	A. Pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w tym również zwiększenie środków na rehabilitację B. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych C. Dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej D. Świadczenie pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym w celu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych E. Organizowanie wyjazdów rehabilitacyjnych, turnusów F. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych G. Likwidacja barier transportowych
Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo dla osób z niepełnosprawnościami	A. Stałe poradnictwo z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i prawnej, B. Pomoc psychologiczna rodzinom osób niepełnosprawnych
Wsparcie systemu opieki instytucjonalnej obejmującej kompleksową i zintegrowaną pomoc dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	A. Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej B. Podejmowanie działań w zakresie ułatwienia dostępu do środowiskowych domów samopomocy dla osób niepełnosprawnych z gmin
Realizatorzy zadań: Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizzałkach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie, Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach, Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie, Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie	
Partnerzy w realizacji zadań: Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizzałkach, Ośrodek Wsparcia w Pleszewie, Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach, Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie, Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie, środowiskowe domy samopomocy, organizacje pozarządowe	
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej	

7.4. Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i schorowanych – profilaktyka

Cel operacyjny	Zadania
Profilaktyka zdrowotna	A. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, chorób nowotworowych (m. in. rak piersi, rak płuc, rak prostaty, rak jelita grubego)
Aktywizacja seniorów	A. Kontynuacja współpracy między domami pomocy społecznej a dziećmi z terenu powiatu pleszewskiego – uczestnictwo i pomoc dzieci w życiu mieszkańca (festyny, spacer, spędzanie wspólnie czasu wolnego), nawiązywanie więzi, kompensacja potrzeb emocjonalnych B. Umożliwienie uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym: wycieczki, spotkania z ludźmi nauki, kultury czy sportu, kluby seniora, organizacja imprez rozrywkowo – wypoczynkowych, udział w imprezach na terenie powiatu C. Wspieranie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego najstarszego pokolenia
Rozbudowa infrastruktury i rozwój systemu opieki nad osobami starszymi, samotnymi i długotrwale chorymi	A. Tworzenie domów dziennego pobytu, obiektów rehabilitacyjnych (np. Oddział Rehabilitacyjny w PCM Pleszew, Oddział Rehabilitacyjny przy KRUS w Jedlcu) B. Organizowanie spotkań, wystaw, festynów rodzinnych C. Podnoszenie standardu opieki w domach pomocy społecznej poprzez: podnoszenie kwalifikacji kadry i rozszerzenie oferty terapii zajęciowej, rehabilitacyjnej D. Działania domów pomocy społecznej na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym E. Stały kontakt z instytucjami i organizacjami pozarządowymi
Realizatorzy zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach, Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie, Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie	
Partnerzy w realizacji zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach, Dom Pomocy Społecznej w Fabianowie, Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie, Pleszewskie Centrum Medyczne (m. in. Oddział Chirurgiczny, Oddział Onkologiczny), Przychodnie Rodzinne na terenie powiatu pleszewskiego, organizacje pozarządowe, uniwersytety III wieku, dzienne domy pobytu, ośrodki pomocy społecznej	
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej	

7.5. Rozwój i aktywizacja potencjału społecznego na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego

Cel operacyjny	Zadania
Zwiększenie uczestnictwa w kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem działań skierowanych dla dzieci i młodzieży	A. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie imprez adresowanych do szerokiego grona odbiorców B. Premiowanie / wspieranie placówek środowiskowych prowadzących działalność służącą rozwojowi zróżnicowanych form twórczości
Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej inicjatywami wspierającymi rozwój i potencjał młodego pokolenia	A. Wspieranie działań edukacyjnych integrujących dzieci i młodzież z powiatu pleszewskiego (np. konkursy, programy edukacyjne, cykle zajęć edukacyjnych)
Realizatorzy zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Powiatowa Świetlica Środowiskowa dla młodzieży dojeżdżającej w Pleszewie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	

w Pleszewie, Zespół Placówek Specjalnych w Pleszewie
Partnerzy w realizacji zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Powiatowa Świetlica Środowiskowa dla młodzieży dojeżdżającej w Pleszewie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie, Zespół Placówek Specjalnych w Pleszewie, Centrum Wolontariatu w Pleszewie, organizacje pozarządowe
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej

7.6. Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego

Cel operacyjny	Zadania
Zwiększenie uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach, kursach, seminariach i konferencjach ze szczególnym uwzględnieniem działań skierowanych na podniesienie kwalifikacji	A. Podnoszenie standardu pracy poprzez: podnoszenie kwalifikacji kadry
Realizatorzy zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie	
Partnerzy w realizacji zadań: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, organizacje pozarządowe	
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, funduszy Unii Europejskiej	

8. Ewaluacja Strategii

Charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 – 2020 wiąże się z opracowaniem sposobu mierzenia efektów jej wdrażania. Niezbędne jest więc przedstawienie wskaźników, które umożliwiają pomiar realizacji założonych celów.

Poniżej zostaną przedstawione wskaźniki, które umożliwiają monitorowanie każdego wymienionego w Strategii zadania.

Ewaluacja Strategii przyjmie charakter okresowy, to znaczy badanie postępu realizacji poszczególnych zadań będzie odbywało się każdorazowo, po zakończeniu roku kalendarzowego.

8.1. Cel strategiczny I Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	A. Rozwijanie / wspieranie zróżnicowanych form edukacji dla dzieci niepełnosprawnych, z preferencją dla kształcenia integracyjnego – przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do wejścia w system przedszkolny i szkolny B. Lobbowanie na rzecz zwiększenia oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, szczególnie dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi C. Zapewnienie dostępu do informacji o możliwościach kształcenia ogólnego i zawodowego D. Inicjowanie / wspieranie w placówkach środowiskowych korepetycji w formie Wolontariatu studenckiego, uczniowskiego	A. 1. Liczba zajęć edukacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w zakresie kształcenia integracyjnego A. 2. Liczba nowoutworzonych przedszkoli integracyjnych B. 1. Liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi C. 1. Liczba akcji informacyjnych poświęconych możliwościom kształcenia ogólnego i zawodowego D. 1. Liczba godzin przeprowadzonych korepetycji w placówkach środowiskowych w formie wolontariatu studenckiego, uczniowskiego
Poradnictwo dla rodzin biologicznych i mieszkańców powiatu	A. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie terapii i zajęć indywidualnych dla rodzin, szczególnie dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych B. Organizowanie wsparcia dla rodzin naturalnych w celu przeciwdziałania powrotom dzieci do placówek C. Wsparcie prawne w trybie porad, konsultacji i instruktażu dla mieszkańców, rodzin powiatu pleszewskiego D. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie grup wsparcia dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo - wychowawczych	A. 1. Liczba przeprowadzonych terapii lub zajęć indywidualnych dla rodzin, szczególnie dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych B. 1. Liczba spotkań dla rodzin naturalnych, szczególnie dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych C. 1. Liczba porad prawnych udzielonych mieszkańcom, rodzinom powiatu pleszewskiego D. 1. Liczba istniejących grup wsparcia dla rodzin doświadczających problemów opiekuńczo - wychowawczych
Rozwój profilaktyki prozdrowotnej i przeciwdziałanie zjawisku narkomanii oraz przemocy w rodzinie	A. Realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień w świetlicach środowiskowych i ośrodku interwencji kryzysowej B. Wspieranie / inicjowanie akcji połączonych z warsztatami i treningami na temat uzależnień, przemocy i agresji C. Kształtowanie umiejętności nauczycieli oraz wychowawców w wykrywaniu dysfunkcji w rodzinach uczniów, np. ofiar przemocy D. Zwiększenie świadomości zagrożenia narkomanią, przestępczością oraz przemocą w rodzinie w środowiskach lokalnych przez prowadzenie kampanii informacyjnych E. Podejmowanie działań w zakresie monitoringu zjawiska narkomanii i przemocy w powiecie	A. 1. Liczba zrealizowanych programów z zakresu profilaktyki uzależnień w świetlicach środowiskowych i szkołach B. 1. Liczba przeprowadzonych akcji na temat uzależnień, przemocy i agresji C. 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń kierowanych do nauczycieli oraz wychowawców w wykrywaniu dysfunkcji w rodzinach uczniów np. ofiar przemocy D. 1. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych w zakresie świadomości zagrożenia narkomanią i przestępczością w środowiskach lokalnych E. 1. Liczba działań nakierowanych na monitoring zjawiska narkomanii i przemocy w powiecie

Organizowanie wsparcia dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami	A. Informowanie o przysługujących prawach i uprawnieniach B. Inicjowanie / organizowanie inicjatyw aktywizujących i rehabilitacyjnych na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami (np. turnusy rehabilitacyjne, imprezy integracyjne)	A. 1. Liczba udzielonych informacji B. 1. Liczba zrealizowanych działań aktywizujących i rehabilitacyjnych na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami
Współpraca w zakresie specjalistycznych działań wobec ofiar i sprawców przemocy	A. Rozwój poradnictwa i upowszechnienie informacji w zakresie praw ofiar przemocy domowej B. Opracowanie / inicjowanie programów wsparcia psychologicznego dla sprawców przemocy C. Rozwój / wspieranie działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy w rodzinie D. Monitorowanie i pilotowanie międzysektorowej współpracy i wymiany doświadczeń między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy E. Wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla interdyscyplinarnych zespołów powołanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	A. 1. Liczba udzielonych porad (osobiście, telefonicznie lub mailowo) ofiarom przemocy domowej A. 2. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych dedykowanych problemowi przemocy domowej B. 1. Liczba zrealizowanych programów wsparcia psychologicznego dla sprawców przemocy C. 1. Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy w rodzinie D. 1. Liczba przeprowadzonych spotkań / warsztatów / seminariów dla zróżnicowanych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy E. 1. Liczba zorganizowanych spotkań dla interdyscyplinarnych zespołów powołanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Udzielanie wsparcia rodzinom, dzieciom i osobom młodym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej poprzez zapewnienie całonocnej opieki dzieciom	A. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych B. Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych	A. 1. Liczba utworzonych rodzin zastępczych B. 1. Liczba utworzonych rodzin zastępczych zawodowych

Udzielanie wsparcia rodzinom, dzieciom i osobom młodym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej poprzez propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, w tym poradnictwa dla rodzin zastępczych	A. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki rodzinnej. B. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinne domy dziecka. C. Organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych, w zakresie pogłębiania wiedzy i umiejętności bądź zdobywania nowych, w celu polepszenia relacji dziecka z rodziną zastępczą D. Wspieranie rodziców zastępczych w wypełnianiu funkcji wychowawczych, opiekuńczych poprzez udział w grupach wsparcia E. Udzielanie świadczeń finansowych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka.	A. 1. Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej B. 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń do pełnienia funkcji rodziny zastępczej B. 2. Liczba rodzin, które otrzymały kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej C. 1. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz spokrewnionych uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach, konferencjach. D. 1. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka uczestniczących w grupach wsparcia. E. 1. Kwota wypłaconych świadczeń rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka. E. 2. Liczba wypłaconych świadczeń rodzinom zastępczym.
Pomoc usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i domów dziecka	A. Wsparcie finansowe	A. 1. Liczba wydanych decyzji A. 2. Liczba wypłaconych świadczeń A. 3. Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej

8.2.Cel strategiczny II Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Zwiększenie kompetencji zawodowych i społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	A. Inicjowanie, upowszechnianie, współorganizowanie szkoleń i staży podwyższających umiejętności zawodowe i społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym B. Prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego C. Realizacja reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	A. 1. Liczba zrealizowanych szkoleń i staży podwyższających umiejętności zawodowe i społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym B. 1. Liczba spotkań / porad udzielonych w ramach doradztwa zawodowego C. 1. Liczba utworzonych jednostek organizacyjnych realizujących reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja lokalnego rynku pracy	A. Wsparcie dla osób gotowych rozpocząć działalność gospodarczą	A. 1. Liczba złożonych wniosków na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	B. Refundacja stanowisk pracy	B. 1. Łączna kwota refundacji stanowisk pracy
	C. Wypracowanie narzędzi systemowej współpracy między PCPR a PUP w zakresie działań skierowanych do osób w trudnej sytuacji społecznej	C. 1. Liczba zawartych porozumień

8.3. Cel strategiczny III Integracja osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	A. Wsparcie działań mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w dostępie do studiów wyższych	A. 1. Liczba działań mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży w dostępie do studiów wyższych
	B. Wsparcie / inicjowanie działań umożliwiających dostęp do komputera dla osób niepełnosprawnych	B. 1. Liczba działań mających na celu umożliwienie dostępu do komputera dla osób niepełnosprawnych
	C. Wsparcie rozwoju warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej	C. 1. Liczba szkoleń zrealizowanych dla warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej
	D. Koordynowanie / inicjowanie działań współpracujących ze sobą instytucji, organizacji pozarządowych i osób działających na rzecz osób niepełnosprawnych	C. 2. Kwota przeznaczona na wsparcie finansowe warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej D. 1. Liczba działań współpracujących ze sobą instytucji, organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna	A. Pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w tym również zwiększenie środków na rehabilitację B. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych C. Dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej D. Świadczenie pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym w celu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych E. Organizowanie wyjazdów rehabilitacyjnych, turnusów F. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych G. Likwidacja barier transportowych	A. 1. Kwota środków przekazanych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych B. 1. Kwota środków przekazanych na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych C. 1. Kwota środków przyznanych na dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej D. 1. Kwota środków przekazanych w ramach świadczenia pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym w celu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych E. 1. Liczba zorganizowanych wyjazdów rehabilitacyjnych F. 1. Liczba dostosowanych budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych G.1. Liczba zakupionych środków transportu dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych
Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo dla osób z niepełnosprawnościami	A. Stałe poradnictwo z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i prawnej B. Pomoc psychologiczna rodzinom osób niepełnosprawnych	A. 1. Liczba udzielonych porad z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i prawnej B. 1. Liczba porad / spotkań zrealizowanych w ramach podmiotów zapewniających pomoc psychologiczną rodzinom osób niepełnosprawnych
Wsparcie systemu opieki instytucjonalnej obejmującej kompleksową i zintegrowaną pomoc dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	A. Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej B. Podejmowanie działań w zakresie ułatwienia dostępu do środowiskowych domów samopomocy dla osób niepełnosprawnych z gmin	A. 1. Liczba wydanych decyzji umieszczających w domu pomocy społecznej oraz kierujących do ośrodka wsparcia B. 1. Stosunek procentowy wykorzystanych miejsc do liczby ogólnej w środowiskowym domu samopomocy

8.4.Cel strategiczny IV Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i schorowanych – profilaktyka

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Profilaktyka zdrowotna	A. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, chorób nowotworowych (m. in. rak piersi, rak płuc, rak prostaty, rak jelita grubego)	A. 1. Liczba ukazanych informacji / podjętych działań na temat zdrowego stylu życia A. 2. Liczba utworzonych nowych form wsparcia, np. teleopieka

Aktywizacja seniorów	A. Kontynuacja współpracy między domami pomocy społecznej a dziećmi z terenu powiatu pleszewskiego – uczestnictwo i pomoc dzieci w życiu mieszkańca (festyny, spacer, spędzanie wspólnie czasu wolnego), nawiązywanie więzi, kompensacja potrzeb emocjonalnych B. Umożliwienie uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym: wycieczki, spotkania z ludźmi nauki, kultury czy sportu, kluby seniora, organizacja imprez rozrywkowo – wypoczynkowych, udział w imprezach na terenie powiatu C. Wspieranie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego najstarszego pokolenia	A. 1. Liczba wydarzeń w domach pomocy społecznej, w których brały udział dzieci z terenu powiatu pleszewskiego B. 1. Liczba przedsięwzięć społeczno – kulturalnych, w których brały udział osoby starsze, takich jak wycieczki, spotkania z ludźmi nauki, kultury czy sportu, kluby seniora, organizacja imprez rozrywkowo – wypoczynkowych, udział w imprezach na terenie powiatu C. 1. Liczba działań mających na celu wsparcie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego najstarszego pokolenia
Rozbudowa infrastruktury i rozwój systemu opieki nad osobami starszymi, samotnymi i długotrwale chorymi	A. Tworzenie domów dziennego pobytu, obiektów rehabilitacyjnych B. Organizowanie spotkań, wystaw, festynów rodzinnych C. Podnoszenie standardu opieki w domach pomocy społecznej poprzez: podnoszenie kwalifikacji kadry i rozszerzenie oferty terapii zajęciowej, rehabilitacyjnej D. Działania domów pomocy społecznej na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym E. Stały kontakt z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	A. 1. Liczba utworzonych domów dziennego pobytu, obiektów rehabilitacji B. 1. Liczba zorganizowanych spotkań, wystaw i festynów rodzinnych C. 1. Liczba działań mających na celu podnoszenie standardu opieki w domach pomocy społecznej poprzez: podnoszenie kwalifikacji kadry i rozszerzenie oferty terapii zajęciowej i rehabilitacyjnej D. 1. Liczba działań podjętych przez domy pomocy społecznej na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym E. 1. Liczba spotkań / seminariów / warsztatów między instytucjami i organizacjami społecznymi

8.5. Cel strategiczny V Rozwój i aktywizacja potencjału społecznego na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Zwiększenie uczestnictwa w kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem działań skierowanych dla dzieci i młodzieży	A. Inspirowanie / współorganizacja / wspieranie imprez adresowanych do szerokiego grona odbiorców B. Premiowanie / wspieranie placówek środowiskowych prowadzących działalność służącą rozwojowi zróżnicowanych form twórczości	A. 1. Liczba zorganizowanych lub współorganizowanych imprez B. 1. Liczba działań mających na celu wspieranie placówek środowiskowych prowadzących działalność służącą rozwojowi zróżnicowanych form twórczości

A. Wspieranie działań edukacyjnych integrujących dzieci i młodzież z powiatu pleszewskiego (np. konkursy, programy edukacyjne, cykle zajęć edukacyjnych)

A. 1. Liczba działań mających na celu wspieranie działań edukacyjnych integrujących dzieci i młodzież z powiatu pleszewskiego (np. konkursy, programy edukacyjne, cykle zajęć edukacyjnych)

8.6. Cel strategiczny VI Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego

Cel operacyjny	Zadania	Wskaźniki
Zwiększenie uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach, kursach, seminarium i konferencjach ze szczególnym uwzględnieniem działań skierowanych na podniesienie kwalifikacji	A. Podnoszenie standardu pracy poprzez: podnoszenie kwalifikacji kadry	A. 1. Liczba przebytych szkoleń

9. Zakończenie

Problemy społeczne występują wtedy, gdy rzeczywistość społeczna odbiega od swojego stanu akceptowalnej przez społeczeństwo normalności. Mianem problemu społecznego, określamy wtedy zjawiska niekorzystne dla społeczności, w której występują, oceniane przez tę zbiorowość jako zagrażające, niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania, co staje się wyzwaniem do umiejętnego i sprawnego funkcjonowania. A raz przyjęte sposoby radzenia sobie z nimi należy wciąż aktualizować. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2016 - 2020 to właśnie narzędzie służące do efektywnego adaptowania działań na poziomie powiatu do dynamiki życia wokół nas na różnych poziomach – społecznym, demograficznym, politycznym, gospodarczym czy ekonomicznym.

Opracowany dokument pełni rolę kierunkowskazu dla działań realizowanych przez powiat pleszewski w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Oparty jest on na pogłębionej analizie wyzwań stojących przed lokalną społecznością, a także wyznacza zintegrowane mechanizmy działania, dzięki którym może sprostać.

10. Bibliografia

1. Bank Dany Regionalnych Główny Urząd Statystyczny
2. Baza podmiotów ekonomii społecznej opracowana przez ROPS w Poznaniu
3. Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
4. Informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej w województwie wielkopolskim dla osób z zaburzeniami psychicznymi
5. Ocena zasobów pomocy społecznej województwa wielkopolskiego za 2013 rok w Wielkopolsce
6. Ocena zasobów pomocy społecznej województwa wielkopolskiego za rok 2014
7. Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008-2015
8. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2011 – 2015
9. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pleszewskim na lata 2015 – 2017
10. Ranking najzamożniejszych samorządów w 2013 roku.
11. Raport GUS Produkt Krajowy Brutto Rachunki Regionalne w 2012 roku
12. Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2010 - 2020
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej
14. Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2013 rok
15. Sprawozdanie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2014 rok
16. Strategia Polityki Społecznej dla Województwa wielkopolskiego do 2020 roku
17. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie pleszewskim na lata 2006 – 2015
18. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
19. Strategia Rozwoju Kraju 2020
20. Strategia Rozwoju Powiatu Pleszewskiego na lata 2007 – 2015
21. Urząd Statystyczny w Poznaniu, Statystyczne Vademecum Samorządowca, 2014
22. Zaktualizowana Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. WIELKOPOLSKA 2020
23. Zawadzki Janusz, *Podstawy teorii organizacji i zarządzania*, Kalisz, 2007
24. www.ekonomiaspoleczna.pl
25. www.jedlec.pl
26. www.puppleszew.pl

Spis tabel

Tabela 1: Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego	15
Tabela 2: Struktura osób bezrobotnych w powiecie pleszewskim	16
Tabela 3: Wysokość pozyskanych środków na łagodzenie skutków bezrobocia	20
Tabela 6 Świadczenia w pomocy społecznej	30
Tabela 7 Odsetek świadczeniobiorców świadczeń pieniężnych w liczbie wszystkich świadczeniobiorców	31
Tabela 8 Liczba kontraktów socjalnych zawartych w gminach powiatu pleszewskiego w latach 2012 - 2014	31
Tabela 9 Liczba pracowników socjalnych przypadających na liczbę rodzin objętych pracą socjalną ..	33
Tabela 10 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu bezrobocia w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	35
Tabela 11 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	36
Tabela 12 Rzeczywista liczba osób objętych programem "Pomoc Państwa w zakresie Dożywiania w powiecie pleszewskim	37
Tabela 13 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu niepełnosprawności w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	38
Tabela 14 Dane dotyczące zadań realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie w latach 2012 - 2014	39
Tabela 15 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	40
Tabela 16 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	42
Tabela 17 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	44
Tabela 18 Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w powiecie pleszewskim w latach 2012 - 2014	45
Tabela 19 Rodzinna piecza zastępcza w powiecie pleszewskim w 2014 roku	46
Tabela 20: Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie pleszewskim w 2014 roku	47

Spis wykresów

Wykres 1 Kształtowanie się wartości stopy bezrobocia	14
Wykres 2: Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych w gminach powiatu pleszewskiego	15
Wykres 8 Powody udzielania pomocy i wsparcia w powiecie pleszewskim w roku 2014	34
Wykres 9 Kategorie udzielonych porad osobom zgłaszającym się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie	43
Wykres 10 Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodzinnego .	44